

LAISVE
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6887
Area Code 212

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVE—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalyje Queens apskrities (N. Y.) \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

PRICE 10c

No. 13

Antradienis, Vasario (February) 17, 1970, Ozone Park, N. Y. 11417

Metai 59-ieji

KRISLAI Pasninkaudami piketuos 75 dienas prez. Nixoną

Nauja jaunimo organizacija Gera sutartis Ir jiems sunku Jiems patiko Argentiniečių įspūdziai Apagaudinėjimas

A. Bimba

Vasario 8 dieną Chicagoje įvyko didžiulis jaunimo suvažiavimas, kuris plačiai išnagrino Amerikos jaunimo judėjimo ateities problemas ir suorganizavo **Young Workers Liberation League**.

Naujos organizacijos veiklai dirva labai plati. Reikia tikėtis, kad jai pavyks po savo marksistinė-leninistinė vėliava sutraukti visus jaunųjų žmonių sambūrius vienai bendrai kovai už naują ir šviesų rytojų.

Mes šį naujagimį nuosirdžiai sveikiname.

Pranešta, kad tapo pasirašyta tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos nauja kultūrinių mainų sutartis. Tai jau septintoji eilinė sutartis. Pirmoji buvo padaryta 1958 metais.

Si sutartis bene plačiausia. Pas mus atvyks pagastoliuoti po mūsų didmiesčius net penkios tarybinės šalininkų grupės ir toki pat skaičius amerikinių grupių apsilankys Tarybų Sąjungoje. Labai puiku!

Si sutartis parodo, kad nepaisant šaltojo karo kurstytojų pastangų pakenkti kultūrinių bendradarbiavimas tarp šiu kraštų eina pirmyn.

Tėvai pranciškoniškai dejuoja, kad ir jiems labai sunku išsiversti su žurnalo "Aidas" išleidimu. Nėra pakankamai skaitytojų. Žurnalo išleidimas remiasi pabėgėliais inteligentais, bet šie, matyt, yra užsiėmę kitokiais bizniais. Leidėjai prašo aukų.

Vaje, kaip baisiai patiko Chicago menševikų laikraščio redaktoriams "Vilnyje" (vas. 4 d.) atspausdintas ilgas, nedraugiškas Detroitiečių straipsnis "Neteisinga istorija" prieš Leokadijos Petkevičienės knygą "JAV pažangiųjų lietuvių visuomeninė-kultūrinė veikla 1933-1940 m." Jie tam pašventė visą ilgą vedamąjį ("N.", vas. 9 d.). Kalti, žinoma, rusai. Tai būtent jie įsakė mūsų draugei Petkevičienei tokia istorija parašyti ir ji parašiusi!

Detroitietis pliekia knygos autorę, kam ji pamiršusi savo knygoje aprašyti mūsų pažangiųjų veiklą Detroito. O ten, kaip žinia, ypač tais laikais buvo labai gražios, puikios ir gilios veiklos.

"Neteisingos istorijos" autorius pamiršo, kad Petkevičienė neradė atskirų miestų veiklos istorijos. Jeigu būtų rašius apie Detroitą, tai būtų turėjus taip pat rašyti ir apie kitus miestus, kurių tais laikais su labai gražia, plačia pažangia (Taša 6-me puslapyje)

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo po TET švenčių mišiai vėl padidėjo. Partizanai raketomis apšaudė Hue miestą.

PHILADELPHIA, Miss. — Mažam lėktuvui sudužus žuvo 6 žmonės.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖS SPAUDOS ("LAISVĖS") BENDROVĖS DALININKAMS

Šiuo skelbiamame Lietuvių Kooperatinės Spaudos ("Laisvės") Bendrovės metinį suvažiavimą š. m. kovo mėn. 15 dieną (sekmadienį). 10 val. ryte, "Laisvės" salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Parke, N. Y.

Washingtonas. — Šimtai jaunų kovotojų prieš Vietnamo karą susirinko vasario 11 d. prie Metodistų Episkopalo bažnyčios. Jie čia atidarė "pelenų dienos" ceremonijas. Nusitarė piketuoti Baltuosius Rūmus ištisai 75 dienas. Gavėnios metu pasninkaudami piketuos prez. Nixoną.

Piketas tęsis iki balandžio 28 d. Piketo gretose jie išbus po 8 valandas kasdien.

Piketininkai reikalauja Nixono administracijos tuojau ištraukti iš Vietnamo visas Amerikos karines jėgas.

Rogers konferavo su Tito Vidurio Rytų ir kitais klausimais

Addis Ababa, Etiopija. — Jungtinių Valstijų valstybės sekretorius Rogers, atvykęs Etiopijos sostinė iš Tuniso, susitiko su Jugoslavijos prezidentu Tito. Jie keletą valandų konferavo.

Rogers aiškino Jungtinių Valstijų politiką Vidurio Rytų konflikto klausimu. Jis taipgi nurodinėjo, kad Jungtinės Valstijos nepalauks rasiinės diskriminacijos politikos Afrikoje, nesiekia jokios dominacijos Afrikoje, pripažįsta reikalą padėti Afrikos valstybėms.

Rogers norėjo, kad Tito įtikintų Egipto prezidentą Nasserį taikytis su Izraeliu, bet Tito su tuo nesutikęs.

Rabatas. — Čia paskelbtais duomenimis, Maroke dabar gyvena apie 15 milijonų žmonių.

Mokyklos turi būt integruotos

Los Angeles, Calif. — Teisėjas Gitelson užgrybė Amerikos Civilinių Laisvių Sąjungos reikalavimą integruoti visas Los Angelės miesto mokyklas iki 1971 metų birželio 1 d.

Teisėjas Gitelson nurodė, kad su 1971 mokyklinių metų pradžia rugsėjo mėn. viose mokyklose privalo būti panaikinta rasiinė diskriminacija, mokyklų sistema turi būti pertvarkyta, kad joje būtų įvairių rasių atstovų.

Distrikte 555, kur dar nėra pilnai mokyklos integruotos, gyvena 22.6 proc. neegrų ir 20 proc. meksikiečių.

Washingtonas. — Agrikultūros departamentas teigia, kad šiais metais maisto kainos pakils 3.5 proc. 1969 pakilo 5.2 proc.

Havana, Kuba. — Premjeras Castro, kalbėdamas per televiziją, pareiškė, kad šiemet Kuba pasigamins 10 milijonų tonų cukraus nendrių.

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo po TET švenčių mišiai vėl padidėjo. Partizanai raketomis apšaudė Hue miestą.

Philadelphia, Miss. — Mažam lėktuvui sudužus žuvo 6 žmonės.

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Jungtinių Valstijų lėktuvai Kambodiją bombarduoja

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Policija padėjo streiklaužiui

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Washingtonas. — Demokratai prieš Carswellį

Pentagon pasigrobė visuomenės fondą kariniams reikalams

L A I S V E

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN COOPERATIVE PUBLISHING SOCIETY, INC.

Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays

102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y. Established April 5, 1911 ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year	\$10.00
United States, per 6 months	5.00	Foreign countries, per year	\$12.00
Queens Co., per year	\$10.00	Canada, Lat. Amer. 6 months	\$5.50
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months	\$6.50

Demokratai ir Vietnamo karas

ATRODO, kad Demokratų partijos vadai ne juokais ruošiasi ateinantiems kongresiniams rinkimams. Jie žino Vietnamo karo nepopuliarumą, ir būtų prasti strategai, jeigu jo nepanaudotų savo laimėjimams pasiekti.

Prieš ketelį dienų taip vadinama Democratic Policy Council atlaikė posėdį ir paskelbė savo nuomonę apie Vietnamo karą. Demokratai sako, kad Amerikos jėgas iš Vietnamo reikia ištraukti bėgiu ateinančių aštuoniolikos mėnesių. Vadinasi, karas turi baigtis už pusantų metų. Na, o kaip žinia, prezidentas Nixonas kalba apie karą "vietnamini" tęsimą dar ketelį metų. Demokratai reikalauja išsikraustymui nustatyti laiką. Tuo tarpu republikonai gieda prieš bet kokį laiko apribojimą.

Įdomu ir tas, kad taryboje buvę balsų ir už nutraukimą karo dabar. Antai Miss Steinmen siūlė, kad demokratai reikalautų visas Amerikos jėgas iš Vietnamo ištraukti ne vėliau kaip su pabaiga šių 1970 metų. Deja, jos pasiūlymas buvo daugumos "ignoruojamas." Taip pat įdomu, kad demokratai savo pasisakyme nieko nesako apie palikimą Vietname pastoviai apie 250,000 ginkluotų amerikiečių, kurių paskirtis būtų padėti Saigono militarinei kliškai su Thieu ir Ky priešakyje išsilaukyti valdžioje. Gi prezidentas Nixonas, kaip žinia, kalba apie tokių jėgų palikimą ir po karo "suvietnaminimo" Pietų Vietname. Negalima tikėti, jog tokį svarbų klausimą demokratai būtų pamiršę. Jie jo nelietė tam tikrais sumetimais.

Kaip ir ši demokratų pasisakymą pažūrės tikrieji taikos šalininkai? Vargiai jie bus patenkinti. Jie kovoja už karo nutraukimą tuojau, dabar, ir už ištraukimą visų Amerikos ir jos talkininkų ginkluotų jėgų iš Pietų Vietnamo be jokio atidėlio jimo ir išsisukinėjimo.

Arabų vėliausias pareiškimas

PENKIŲ arabiškų kraštų vadai susirinko į Egipto sostinę ir aptarė santykius su Izraeliu. Pasitarime dalyvavo Egipto, Jordan, Sirijos, Irako ir Sudano atstovai. Kodėl nedalyvavo kitos arabiškos šalys? Manoma, kad jos nepritaria Egipto prezidento Nasserio nusistatymui. Jos nenori, kad jis joms vadovautų. Be to, jos toliau nuo Izraelio ir joms Izraelio agresija nėra toks skubus reikalas. O kaip tik šis pasidalijimas—nepajėgimas arabų sudaryti bendrą frontą — ir yra silpniausia grandis jų santykiuose su Izraeliu. Ypač svarbu, kad pasitarime nesimatė atstovų kaip tik tų šalių, kurios turi turtingiausius žibalo šaltinius, iš kurio jos daro puikų biznį su Vakarais.

Pasitarimo išleistas komunikatas įdomus tuo, kad jame labai mažai arba tiesiog nėra tušciažodžiavimo. Jame perdėm kalbama tiksliai apie išvadavimą Izraelio už grobtų arabiškų žemių ir gynimą prieš agresiją. Komunikate aštriai kritikuojamos Jungtinės Valstijos už palaikymą Izraelio šiame konflikte prieš arabus.

"Izraelis nebūtų ejęs taip toli savo agresijoje ir nepaisyme žmogisčių vertybių ir principų, ir nebūtų drįsęs nesiskaityti su pasaulinės visuomenės opinija ir lauzyti Jungtinių Tautų čarterį ir rezoliuciją, kaip kad jis padarė," sakoma komunikate, "jeigu jis būtų negalėjęs pasiremti Jungtinių Valstijų parama ir aprūpinimu ginklais ir lėktuvais, ir jeigu Jungtinės Valstijos būtų neleidusios savo piliečiams tarnauti Izraelio ginkluotose jėgose ir nebūtų jį palaikiusios tarptautinėje dirvoje."

Kaltinimas, žinoma, visiškai teisingas. Ir tai nėra jokia paslaptis. Mažytis Izraelis nebūtų tapęs tokia militarine jėga, jeigu Jungtinės Valstijos jo nebūtų finansavusios ir apginklavusios. Tai žino arabai, tai žino visas pasaulis.

Tuo tarpu konfliktas dar vis tebeaštrėja. Laikas nuo laiko jau ir arabų lėktuvai pasirodo virš Izraelio. Izraelio lėktuvai vis giliau įsiveržia į Egipto ir kitų kraštų padanges. Labai bijomasi, kad šis "nesusipratimas" gali bet dieną pavirsti visuotiniu gaisru.

Jau turime ir "Nixono doktriną"

Ją garsiai paskelbė viceprezidentas Spiro Agnew. Turėjome labai jau seną "Monroe doktriną," vėliau gimė "Trumano doktrina," o dabar "Nixono doktrina." Gaila, kad jokios "doktrinos" mums nepaliko nei Eisenhoweris, nei Johnsonas. O kiekvienas prezidentas turėtų kuo nors "atsižymėti."

"Nixono doktrina" susidedanti, pagal Agnew, iš jo pasakymo, kad "mes remsime tuos ir padėsime tik tiems, kurie norės ir prašys mūsų paramos." Iki šiol mūsų parama buvo brukama visur ir visiems. Dabar bus kitaip. Nuo dabar tegu ateina, atskleipia ir gražiai paprašo, jeigu nori ir tikisi mūsų malonės.

Betgi šioje doktrinoje iš tikrųjų visiškai nėra nieko nauja. Klausimas eina ne apie prašymą, bet apie tai, kas prašo. Juk Pietų Vietnamo liaudies priešų klika,

Kas ką rašo ir sako

ZODŽIAI SKIRIASI NUO DARBŲ

Vilniaus "Tiesoje" (vas. 8 d.) S. B. sako:

Helsinkyje pasibaigus pirmajam Tarybų Sąjungos-JAV derybų etapui dėl strateginio ginkluotųjų apribojimų, norėjosi tikėtis, kad JAV nebus leista tiems sluoksniams, kurie stoja už tolesnės ginklavimosi varžybas, imtis bet kokių žygių, kurie ap sunkintų šių šalių dialogą.

Tačiau vos tik Helsinkyje buvo pasirašytas komunikatas, iš Vašingtono ėmė skliti kalbos, kad netrukus bus pradėta toliau plėsti antiraketinės "Seifgardo" sistemos statybą, kad bus suaktyvinti darbai, susiję su "Minitmeno" raketomis. Tai praktiškai reiškia tolesnį strateginio ginklavimosi varžybų etapą.

Ir štai dabar patvirtintame biudžete ateinantiems finansiniams metams atskiru straipsniu skiriamos lėšos ir antiraketinės "Seifgardo" sistemos statybai.

Čia Amerikoje irgi visa eilė ginklavimosi priešų kreipia dėmesį į Amerikos vyriausybės Helsinkyje pareiškimus. Jie nesuderinami su praktika namie. Statymas ir vystymas taip vadinamos "Safeguard" sistemos atidaro naujas ginklavimosi lenktynes. Tarybų Sąjunga ir kitos socialistinės šalys taip pat turės padidinti ginklavimąsi. Tai kur galas?

KOKS TURI BŪTI DARBININKŲ ATSAKYMAS

Vėliausį valdžios pranešimai parodo, kad Amerikoje prasideda ekonominis atslūgimas ir su juo nedarbo didėjimas. Ir tai yra sąmoningos ekonominės politikos paseka. Prezidentas Nixonas labai patenkintas tokia ekonomine tendencija. Tai esą reikalinga kovai prieš infliaciją.

Bet, žinoma, tas negali patikti Amerikos dirbantiesiems. Jie turi kovoti prieš tokią valdžios politiką. "Daily World" bendradarbis žymus ekonomistas Victor Perlo to laikraščio vas. 7 d. laidoje siūlo darbininkų klasei tokią programą:

1. Vietnamo karas turi būti nutrauktas. Biudžete militariniams reikalams lėšos turi būti žymiai sumažintos.
2. Valdiškių socialiniai patarnavimai ir socialinės gerovės programos turi būti keleropiap padidintos. Valdžia turi garantuoti kiekvienam darbą.
3. Praplėsti kovą už darbą ir pajamų lygįbe juodiešiams darbininkams.
4. Reikalauti didelio algų pakėlimo, trumpesnių darbo valandų. Turi būti atmuštos valdžios pastangos užšaldyti darbininkų algas.
5. Masinė kova prieš taksus ir už kainų numušimą.
6. Siekti solidarumo su

dirbančiaisiais visame pasaulyje.

Victor Perlo pasiūlymai yra praktiški. Organizuoti Amerikos darbininkai turėtų pradėti už juos rimtą kovą.

ŠILTI SVEIKINIMAI PRANCŪZAMS

Tarybų Sąjungos Komunistų Partijos Centro Komitetas pasiuntė Prancūzijos Komunistų Partijos suvažiavimui sveikinimą, kuris baigiasi šiomis pastraipomis:

Tarybų Sąjungos komunistai, visi tarybiniai žmonės didžiai vertina tradicinius broliškus draugystės ir bendradarbiavimo ryšius, kurie jungia TSKP ir PKP jau pusę amžiaus. Jie visiškai solidarizuojasi su Prancūzijos Komunistų kova už tai, kad būtų toliau vystoma ir stiprinama draugystė ir visapusiškas bendradarbiavimas tarp TSRS ir Prancūzijos, kurios yra svarbus taikos ir saugumo išsaugijimo bei stiprinimo Europos žemyne ir visame pasaulyje veiksnys.

Linkime broliškajai Prancūzijos Kompartijai naujų laimėjimų kovoją už tolesnį ideologinį bei organizacinį savo gretų stiprinimą, kovoją už veiksmų vienybės politikos pergalę ir visų demokratiščių jėgų susitelkimą, už Prancūzijos darbo liaudies gyvybinius interesus ir darbininkų klasės bei visų darbų žmonių istorinių tikslų įgyvendinimą—taiką, demokratiją ir socializmą.

Tegyvuoją Prancūzijos Komunistų partiją—Prancūzijos darbininkų klasės ir visų darbo žmonių kovos avangardas! Tegyvuoją didžiųjų marksizmo-leninizmo, proletarinio internacionalizmo idėjų pergalę! Testiprėja ir tesistyvo Prancūzijos ir Tarybų Sąjungos tautų draugystę! Tegyvuoją komunizmas—šviesi žmonių ateitį!

Iš laišku

Gerbiama "Laisvės" Redakcija,

Kreipiuosi į jus su dideliu prašymu — kad padėtumėt man surasti mano tikrą tetą Bronę Bakytę (po vyrų pvaardę Krivina Bronė). Turi vieną sūnų Mykola.

Iš karto ji gyveno Argentinoje. Gimusi LTSR, Radviliškio rajone, Arimaikių kaime.

Jos ieškanti Juozo dukterė

Valė Bakytė Lukušienė
Lithuania, USSR
Radviliškio rajonas
Radviliškio paštas
Arimaikių kaimas
Valė Bakytė-Lukušienė

25-30 milijonų neraštingų

Rio de Žaneiras. — 32% Brazilijos 7-14 metų vaikų nelanko mokyklos, pareiškė Brazilijos švietimo ir kultūros ministras Zarbas Pasarinju. Kalbėdamas per televiziją, ministras pažymėjo, kad dabar Brazilijoje—25-30 milijonų neraštingų.

kuri buvo valdžioje su Diem priešakyje, gražiai prašė Amerikos paramos. Jos prašymas buvo išpildytas, bet matote, kur mus nuvedė. Pasaulyje pilna niekšų, išsimėlių ir pardsidavėlių, kurie yra užsisėdę ant liaudies sprando ir kuriems nėra ir nebus sunku prašyti Amerikos moralinės, finansinės, ekonominės ir ginkluotos paramos, kad išsilaukių galioje. Dabar jie iš anksto žinos, kad, pagal mūsų "Nixono doktriną," jie turi susilaukti tokios paramos, ir, beabejodami, susilauks.

"Nixono doktrina" — tik dar vieną apgavystę imperializmo užmačioms pateisinti.

Karo belaisvių teisės

Senovėje buvo karai tiesioginio plėšimo tikslais. Piratai — plėšikai ant jūrų — tik tuo ir vertėsi. Gerai ginkluoti nedideli plėšikų laivai užpuldavo didelius prekinius laivus, atimdavo jų vertybes, kartais visus igulos darbininkus ir iavą, nuskandindavo. Ar jie priklausė kuriai šaliai, kaip dalis laivyno? Ne, jie buvo tik plėšikai. Jie niekam neskelbė karo, o tik kariavo su visais, visus užpuldinėjo ir apiplėšinėjo.

Karai tarp valstybių taip pat buvo vedami žiauriai. Nugalėtuosius imdavo į vergiją arba juos iki vienam nužudydavo.

Sumanyta įvesti tam tikras teises, kurios būtų taikomos apsaugojimui karo belaisvių, jų gyvybės. 1864 metais Genevoje, Šveicarijoje, Raudonojo Kryžiaus sušauktoji konvencija svarstė, kaip apsaugoti belaisvių gyvybę. Ir šiais mūsų laikais dažnai girdime, ypatinai karo laiku, apie Genevos konvencijos nustatytas teises.

Niekas nenori karo, nežiūrint kokias teises mes jam bandysime taikyti. Jis vis tiek bus žiaurus. Tačiau šios teisės yra maždaug "kultūringos" (pripažintose visų kultūringų tautų)—apsaugoti kareivio gyvybę, kuomet jis yra jau beginklis ir bejėgis. Tačiau yra didelė išimtis. Į tą kategoriją neįeina sukilėlių revoliucijos laiku — kareiviai, kur karas nėra viešai paskelbtas. Su tokiais kareiviais elgiamasi taip pat, kaip elgdavosi plėšikai-piratai, — jų Genevos nustatytos teisės neapgina.

Karas Vietname yra žiaurus tuo, kad ten nė vienas nėra apsaugotas nuo priešų, nė vienas nėra pripažintas kokios nors teisės. Jei Amerikos kareiviai ten kariauja, jie paima belaisvių vietkongą ir elgiasi su juo pagal savo supratimą ir jausmus, o jausmai įtempti. Vietkongas tik sukilėlis, ne kareivis. Ne kartą matėm televizijoje iš Vietnamo karo žings, kur negyvi žmonės suguldyti kaip parodai... basų, be kariškos aprangos, kaip beteisiai...

Matėme televizijoje net ir tą, kaip paimto į nelaisvę vietkongo rankos surištos, kraujuotas, pastatytas, kaip niekur nieko, o vienas iš Pietinio Vietnamo aukštesniųjų kariškių paleidžia sūvį jam į galvą. Ir tai ne vienas, ne pirmas toks įvykis.

Visa eilė kaimų sudeginta, jų žmonės išžudyti, pasiteisinant, kad jie buvo vietkongai. Nudęginti laukai, jų derlius sunaikintas, pasiteisinant, kad taip padaryta vietkongams nubausti. Nuodais, dujomis nuplikinami miškai, medžiai, pasiteisinant, kad prolapus ir medžiūs nebuvo galima įžiūrėti vietkongų.

Ar iš tikrųjų tai yra pateisinama? Ne, nepateisinama. Jei kur nors yra toks dievas, kuris viską mato ir tvarko, už viską duoda atlyginimą po mirties, jei už blogus darbus yra pekos kančios, tai už tokius prasižengimus turėtų būti pačios didžiausios.

Na, paimkime kitą medalio pusę. Amerika kariauja Vietname karo nepaskelbus, daug Amerikos lakūnų

nuskrido mesti bombas ant Siaurės Vietnamo ir ten buvo nukauti. Daugelis galėjo pasinaudoti parašutais, nusileisti ir likti belaisviais, o daugelis ir tos laimės neturėjo. Nukrito kartu su savo lėktuvu ir žuvo.

Buvo vis pasididžiutuota, kad mūsų bomberiai skrenda per visą S. Vietnamą iki Kinijos Liaudies Respubli-

kos sienos, ir kad S. Vietnamas jau pribaugtas...

Dabar paklauskime, kokias teises turi mūsų lakūnai, kurie nuvyko mesti bombas ant S. Vietnamo, gavo kulką ir buvo priversti nusileisti, likti belaisviais? Jokios teisės jie neturi. Faktinai tarp Amerikos ir Siaurės Vietnamo karas nepaskelbtas, o kolei jis nepaskelbtas kaip karas, tai laikomas tik plėšikavimu. **Dzūkėlis**

Iš praeities kovų metraščio

Istorinė bedarbių diena Lietuvoje

Prieš 45 metus, 1925 metais sausio 19 d. Kaune, Kotasės aikštėje, įvyko bedarbių demonstracija. Lietuvos darbininkų revoliucinio judėjimo istorijoje ši data turi gan svarbią reikšmę. Ši bedarbių demonstracija buržuazinėje Lietuvoje turejo platų atgarsį ne tik Kaune, bet visame krašte, davė pradžią naujai revoliucinio judėjimo tradicijai — sausio 19-oji tapo kasmetinė Lietuvos bedarbių kovos diena.

Kiekvienoje šalyje, kai ekonomika grindžiama prievatinės gamybos priemonių nuosavybe, nedarbas yra dėsningas reiškinys. Buržuaziniai valdantys, mūzų krašte silpnai vystėsi žemės ūkis, o dar silpniau pramonė, darbo jėgos perteklius buvo pastovus. Ne visi, taip galima pasakyti, kadriniai pramonės darbininkai turėjo darbą. Be to, dalis žemės ūkio bedarbių vyko į miestus. Buržuazinė Lietuva negalėjo aprūpinti darbu viso natūralaus gyventojų prieauglio. Daug lietuvių išvažiuodavo į kitus kraštus, ieškodami geresnių gyvenimo sąlygų.

Bedarbių skaičius ypač išaugdavo žiemos metu, kada baigdavosi sezoniniai darbai, 1924 metų pabaigoje Lietuvos pramonėje prasidėjo ekonominės krizės reiškiniai. LKP pagrindinė spauda rašė, kad 1925 metų žiemą Kauno savivaldybė užregistravo apie 2,3, Šiauliuose — 1,7, Panevėžyje — 1, Klaipėdos — 1,5 tūkstančio bedarbių.

Lietuvos Komunistų partija kvietė ir bedarbinus, ir darbą turinčius darbininkus kovoti, kad valdžia aprūpintų visus darbu, šelptų bedarbius maistu, kuru, šviesa, suteiktų nemokamą medicininę pagalbą ir t.t.

Sunkių darbininkų padėti buvo priversti pripažinti ir valdžios atstovai. Antai, politinės policijos viršininkas A. Račys slapstame pranešime 1924 m. lapkričio 27 d. rašė: "Kaune pramonės įmonių darbininkų materialinė padėtis ne per geriausia. Tarpe jų auga priešvalstybinė agitacija ir neuzganėdinimas esamąja tvarka. Ypač paskutiniuoju laiku, kuomet prasidėjo bedarbių kyla brangenybė, bedarbių gi būvio pagerinimui nieko nedaroma, o taip pat, esant darbininkų mažam uždarbiui, tarp jų valstybinė propaganda turi pasisekimą. Kaune bedarbių yra nemaža".

Toliau rašte panašiai buvo apibūdinta darbininkų ir bedarbių padėtis Šiauliuose, Panevėžyje, pažymėta skurdai lauko darbininkų ir mažžemių valstiečių būklė.

Buržuazinė krikščionių demokratų Lietuvos val-

džia, bijodama bedarbių, tušausio 19 d. Kaune, Kotasės aikštėje, įvyko bedarbių demonstracija. Lietuvos darbininkų revoliucinio judėjimo istorijoje ši data turi gan svarbią reikšmę. Ši bedarbių demonstracija buržuazinėje Lietuvoje turejo platų atgarsį ne tik Kaune, bet visame krašte, davė pradžią naujai revoliucinio judėjimo tradicijai — sausio 19-oji tapo kasmetinė Lietuvos bedarbių kovos diena.

Kiekvienoje šalyje, kai ekonomika grindžiama prievatinės gamybos priemonių nuosavybe, nedarbas yra dėsningas reiškinys. Buržuaziniai valdantys, mūzų krašte silpnai vystėsi žemės ūkis, o dar silpniau pramonė, darbo jėgos perteklius buvo pastovus. Ne visi, taip galima pasakyti, kadriniai pramonės darbininkai turėjo darbą. Be to, dalis žemės ūkio bedarbių vyko į miestus. Buržuazinė Lietuva negalėjo aprūpinti darbu viso natūralaus gyventojų prieauglio. Daug lietuvių išvažiuodavo į kitus kraštus, ieškodami geresnių gyvenimo sąlygų.

Bedarbių skaičius ypač išaugdavo žiemos metu, kada baigdavosi sezoniniai darbai, 1924 metų pabaigoje Lietuvos pramonėje prasidėjo ekonominės krizės reiškiniai. LKP pagrindinė spauda rašė, kad 1925 metų žiemą Kauno savivaldybė užregistravo apie 2,3, Šiauliuose — 1,7, Panevėžyje — 1, Klaipėdos — 1,5 tūkstančio bedarbių.

Lietuvos Komunistų partija kvietė ir bedarbinus, ir darbą turinčius darbininkus kovoti, kad valdžia aprūpintų visus darbu, šelptų bedarbius maistu, kuru, šviesa, suteiktų nemokamą medicininę pagalbą ir t.t.

Sunkių darbininkų padėti buvo priversti pripažinti ir valdžios atstovai. Antai, politinės policijos viršininkas A. Račys slapstame pranešime 1924 m. lapkričio 27 d. rašė: "Kaune pramonės įmonių darbininkų materialinė padėtis ne per geriausia. Tarpe jų auga priešvalstybinė agitacija ir neuzganėdinimas esamąja tvarka. Ypač paskutiniuoju laiku, kuomet prasidėjo bedarbių kyla brangenybė, bedarbių gi būvio pagerinimui nieko nedaroma, o taip pat, esant darbininkų mažam uždarbiui, tarp jų valstybinė propaganda turi pasisekimą. Kaune bedarbių yra nemaža".

Toliau rašte panašiai buvo apibūdinta darbininkų ir bedarbių padėtis Šiauliuose, Panevėžyje, pažymėta skurdai lauko darbininkų ir mažžemių valstiečių būklė.

Buržuazinė krikščionių demokratų Lietuvos val-

Z. Vasiliauskas.

Levas Tolstojus

Didžiojo mokytojo Sokrato mirtis

Isaušo Sokrato žudomą dieną. Tų laikų papročiu Sokratas, kaip ir visi nutęstieji mirti, turėjo būti nužalavimas lig saulei sėdant. Iš pat ryto susirinko prie kalėjimo durų Sokrato mokiniai. Daugelis jų gaudžiai verkė.

Išėjo kalėjimo sargas ir tarė laukiantiesiems:

—Tuojau nuims Sokratui geležinius pančius, tada įleisiu pasimatyti.

Sokrato žmona

Netrukus atsidarė kalėjimo durys. Mokiniai rado Sokratą besėdintį, ką tik išlaisvintą iš geležinių pančių, šalia jo, mažuoju vaiku nešina, stovėjo žmona. Išvydusi vyro mokinius, ji raudodama tarė:

—Paskutinį kartelį jie ateina pas tave, Sokrate, daugiau jie nebeįsigs tavo žodžių. Tai bus paskutinis tavo su jais pašnekesys.

Zmona pradėjo blaškytis, rautis nuo galvos plaukus. Sokratas paprašė mokinių parvesti ją namo.

Mėgino Sokratas atsistoti, bet nuo ilgo buvimo pančiuose buvo užtūpusios kojos, ir jautė jis skausmą. Jis ėmė jas trinti, ir rados jam lengviau.

Jo žodis į mokinius

—Štai, išidėmėkite, bičiuliai, — tarė jis mokiniams, —kaip kiekvieną skausmą lydi ir malonumas. Kiek čia seniai tą koją varginu ir teilė jai skausmą sunkūs geležiniai pančiai, o dabar taip gera, taip lengva! Tas pat esti ir su visais kitais populiari bei kėsmas. Dabar jau aš ir atsistoti galiu.

Mokiniai susispietė aplink Sokratą; jie norėjo ir klausytis ir kalbėti, bet pro ašaras jie negalėjo ir žodžio beįsistoti; visos jų mintys buvo suspiestos tik į baisingą Sokrato mirties valandą, tik į tą skaudų amžinojo atsisveikinimo momentą, bet to sakyti jie nedrįso. Mokytojas suprato, kas spaudžia jiems širdį.

Ne gėda kentėti už teisybę

—Regiu pats ir žinau, kad gaila jums manęs, ir ne tik gaila, bet ir bausis. Kaip čia man dabar jus paugosti ir padrasinti? Pažvelkit į mane. Aš esu ramus, neturiu ko gailėtis ir neturiu ko bijoti. Man lengva ir džiugu. Savo gyvenimą baigiu kalėjime, esu pasmerktas mirti. Žmonės tai laiko gėda. Bet argi gali būti gėda kentėti už teisybę, o ne už kokį blogą nedorą darbą? Aš žinau jus taip pasielgus dėl savo neišmanymo. Aš juos bardavau, rodydavau jų pačių labai jų daromas klaidas, bet manęs jie nesuprato ir priėmė tai už pikta. Jie pasielgė kaip neprotingi vaikai.

Paaikinsiu jums pavyzdžių. Inkim, kad sergantiesiems vaikams buvo pasamdytas žmogus, kuris pildė visus jų norus, o paskui atėjo kitas, gydytojas, ir ėmė tik žiūrėti, kad vaikai pagytų. Kurio tad sargintojo vaikai labiau norėtų? Aiškiai, kad to, kuris nieko jiems nedraudė, o šiuo stengtųsi tik atsikratyti. Jie samprotautų: šis mus kamuojas, vargina, ne valandėlės ne-

palieka pačių vienu, o jeigu kartais kiek ir palieka, tai užrakina duris, neduoda ligos ties valgyti ir gerti, gir-do mus karčiais vaistais, piavina, degina. Praginkim jį, padarykim taip, kad nebegalėtų jis čia grįžti. Man priešininkai taip pat manęs nesuprato, kaip ir tie vaikai gydytojo.

Tai pasakęs Sokratas stabtelėjo, matydamas Kritona(savo mokinį) norint kažka sakyti.

—Sokratai, — tarė Kritonas, — tu žinai, kaip mums yra brangus kiekvienas tavo žodis, bet vis dėlto mes prašysime paliauti kalbėjus. Kalėjimo sargas ką tik mums pasakė, kad tie, kurie paskutinėmis valandomis daug kalba ir kalba dar jaundindamiesi, tuos neveikiai nugali nuodai, ir tenka jiems išgerti didesnį kiekį.

—Padėkokite sargui už patarimą, mano bičiuliai, — atsakė Sokratas, —ir paprašykite mano vardu didesnį nuodų kiekį paruošti. Prireikus aš galėsiu ir dvejetą ir trejetą kartų gerti tų nuodų. Nuodai padarys, kas jiems darytina, o kol turime laiko, galime ramiai sau pasikalbėti. Dar apie daug ką norėčiau su jumis pasikalbėti. Sėskite arčiau prie manęs.

Sokratas atsisėdo į lovą, o mokiniai susispietė aplink jį, kaip kam patogiau.

Visų arčiausiai prie Sokrato sėdėjo Fedonas. Tu-telėjo jis ilgus gražius plaukus, Sokratas mėgdavo per pašnekesius glostyti bei kepat esti ir su visais kitais populiari bei kėsmas. Dabar jau aš ir atsistoti galiu.

Mokiniai susispietė aplink Sokratą; jie norėjo ir klausytis ir kalbėti, bet pro ašaras jie negalėjo ir žodžio beįsistoti; visos jų mintys buvo suspiestos tik į baisingą Sokrato mirties valandą, tik į tą skaudų amžinojo atsisveikinimo momentą, bet to sakyti jie nedrįso. Mokytojas suprato, kas spaudžia jiems širdį.

Graikų tradicija

—Na, Fedonai, —tarė mokytojas, —kur bus rytoj tavo gražieji plaukai? Graikai turėjo paprotį sielvarto ženklui nusikirpti plaukus ir juos padėti ant gaillestaujamo žmogaus kapo. Tai turėdamas galvoje ir užsiminė Sokratas. Girdėdami šiuos mokytojo žodžius, mokiniai gyvai pajuto, kas jų laukia kai kurie ėmė verkti.

Sokratas tarė:

— Bičiuliai, aš nebijau mirties. Baisu nemirti, o gyventi beprotiškai, nedorovingai.

Sokratas nutilo. Mokiniai laukė, ką jis dar pasakys. Mokytojas tarė:

— Valandos betgi bėga. Jau nebe toli vakaras. Eisiu nusiplauti pats, kad nevargtų kiti jau nebe gyva mano kūną plaudami. O jūs manęs čia palaukite, būkite su manim iki galo.

Jis pasiruošęs

Sokratas išėjo plautis į kiltą kambarį, sykiu su juo nuėjo ir Kritonas. O kiti mokiniai, palikę vienipatys, kalbėjosi savo tarpe apie paskutinį su mokytoju pašnekesį, apie jo mirtį ir apie tai, kaip jie begyvens likę našlaičiais, nebetekę brangiojo savo vadovo. Artėjo vakaras. Į kambarį, kuriame buvo mokiniai, sargas ileido Sokrato giminaites, žmoną ir vaikus: vieną didesnį, o du mažus. Po to greit įėjo ir Sokratas. Pra-

dėjo jis su jomis ir vaikais atsisveikinti. Moterys taip ėmė klykti, jog Sokratas paprašė jas išvesti.

Tada mokiniai Sokratui tarė:

— Pasakyk mums paskutinįją savo valią. Gal nori ką paskirti savo vaikams? Mes džiaugdamiesi padarysim dėl tavęs viską, ką ti įsakysi.

Sokratas atsakė: — Aš neturiu jokių turtų ir neturiu ko skirstyti. Gyvenkite, kaip mokiau: tai visa mano valia. Šitaip gyvendami mokėsite daryti gera ir mano vaikams.

Ką daryti su kūnu?

— O kaip norėtum būti palaidotas, Sokrate? — paklausė Kritonas.

— Kam manęs to klausiti? priekaištingai paklausė Sokratas. —Argi nematei, kad per visą savo gyvenimą aš rūpinaisi savo kūnu tik tiek, kad galėtu jis tarnauti sielai, o kai mano siela bus kūną aleidusi, tai ar man ne vis tiek, ką jam padarys?

Atsiprašymas

Sokratas prigulė lovon, kad pradėti kalbą su mokiniais, bet atsidarė durys, ir įėjo teismo antstolis; jis įėjo paskelbti teismo nuosprendžio.

Sokratai, — tarė jis, —kai aš leidavau pas kitus nutęstusius jiems paskelbti, jog yra atėjusi valanda įvykdyti teismo nuosprendį — išgerti nuodus, jie sutikdavo mane keiksmas ir plūdimais. Ne to aš laukiu iš tavęs, nes nebuvo dar šiame kalėjime geresnio ir teisingesnio žmogaus už tave. Ne ant manęs privailai pvkti, bet ant kitu, ant mirties kaltininku. Tu žinai nats, ko aš čia atėjau. Sudie, stenkis pakelti vyriškai, ko mes negalim bėpakeisti.

Tai taręs jis paėjo nuo Sokrato lovos į šalį, nes nebevalėjo besulaikyti plūstančių ašarų.

Sudie ir tau, —tarė Sokratas išieinančiam antstolui, —padarysim viska kaip reikiant. — O naskui tarė mokiniais: — Kokio gero žmogaus jo esama! Jis dažnai pas mane atėdavo pasišnekėti. Kaip nuoširdžiai jis gailis manes! O dabar jau metas, bičiuliai. Sakykit, kad neštų nuodus.

— Kam skubėti, mokytojaui, — ėmė jį prikalbinėti vienas iš mokinių. — Saulė dar nenūsileido. Kiti nutęstieji saulei nusileidus spėja dar pavalgyti, išgerti ir pabūti su artimaisiais. Yra dar laiko!

— Tesizino kiti, tai jų reikalas; jiems, tur būt, svarbu nors truputėlį pratęsti savo gyvenimą. Bet mano gyvenimas jau baigtas, ir jo tęsti ar ilginti nebėra ko, — atsakė Sokratas. — Išpildykite mano norą.

Vienas mokyns mostelėjo čia pat stovėjusiam sargui, ir tas išėjo pasakyti, kad neštų nuodus.

Tuo įėjo kalėjimo prižiūrėtojas, nešinas nuodų taurė.

Pasiruošęs mirti

— Ačiū, bičiuli, — tarė jam Sokratas. — Pamokyk, kaip su tais nuodais elgtis.

— Išgėręs nuodų taurę tuoj vaikščiok kol pajusi kojos sunkumą, — atsakė kalėjimo prižiūrėtojas. — Tada dau gulk lovon, nes tai bus ženklas, kad pradeda veikti nuodai.

Ramiausia veido išraiška Sokratas paėmė iš kalėjimo prižiūrėtojo nuodų taurę ir išgėrė ją visą.

Išsą dieną laikėsi mokiniai, bet pagaliau nebeįsilaikė ir graudžiai pravirko. Vienas tik Sokratas liko nesuglebę.

— Ką jūs, bičiuliai, darote? — stengdamasis juos sutvirtinti tarė Sokratas. — Aš išsiūniau moteris ir vaikus jų silpnadvasiškoje nenorėdamas matyti, o jūs elgiatės ne geriau už juos. Tai šitaip jūs manęs klausote!

Išgėręs nuodus, Sokratas vis vaikščiojo neapsistodamas, kaip prižiūrėtojo buvo sakęta. Bet kai tik pajuto sunkumą kojose, atsigulė aukštelininkas. Mokiniai susispietė aplink jį.

Kalėjimo prižiūrėtojas pri-siartinio ir skaudžiai sužnybė jam koją.

— Ar jauti skausmą? — paklausė jis.

—Ne, —atsakė Sokratas. Žnybtelėjo prižiūrėtojas aukščiau kelio, ir čia Sokratas nebejutė.

— Taip yra dėl to, kad pradeda jau šalti ir stingti jo kūnas. Pasieks šaltis širdį, ir tada bus galas, — tarė prižiūrėtojas mokiniams.

Bet nemirė jo mokslas

— Bičiuliai, mirštu, pareikškit padėką dievui! — tarė Sokratas.

Mokiniai puolė prie mokytojo, pripuolė ėmė jį šaukti, bet jis nebesakė jiems nieko. Jis gulėjo ramiai; pasikui jo kūnas suvirpėjo, lūpos ir akys sustingo. Prieš mokinius gulėjo jau nebe gyvas jo kūnas. Vienas jų pasilenkė ir užspaudė jam akis.

Taip gyveno ir mirė Sokratas, bet nemirė jo mokslas. Gerieji jo mokiniai nepaliovė dirbė jo gero darbo, mokė žmones gėrio ir tiesos, o savo didžiojo mokytojo — išminčiaus pamokymus surašė. Iš jų rankraščių sužinojome ir mes apie jį.

Sokratas gyveno prieš ketvertą šimtų metų iki to laiko, kai žemėje atsirado Jėzus Kristus.

1885 m.

Fragmentas iš L. Tolstojaus veikalo "Graikų mokytojas Sokratas"

Vertėjas

Edvardas Levinskas

mokytojas-pensininkas

Nuo Raigardo iki Vidzgirio

Plaukiame Nemunu per gražiąją Dzūkiją

Miela upelė, Juodoji Ančia! Tik peržengi jos žiotis, ir jau kairiajame Nemuno krante tavo tėviškė Lietuva, Lazdijų rajonas, Varviškių kaimas.

Krantai ir toliau tebėra neaukšti, apylinkės tylios, miškėtos. Baltosios Ančios kairėje — labai nuotaikingos švarios upelės žiotys, šventojungioje s antakoje — Šventojungio kaimelis. Ne kitaip, šventas Jonas, tas mūsų paupių sergėtojas čia bus stovėjęs, pats prapuolęs, o vardą palikęs.

Kai Nemunas padaro nedidelį vingį, jis vėl išsiplėčia, išsilieja, paseklėja. nutolsta pagrindiniai klonio slaitai. Kairėje — Gerdašių sodžius, įsikūrus aukštai, sausoje pamiškėje. Sodybos tvarkingos. Švarios — viskas taip, kaip ir turi būti pas "vaistininkus." Gerdašiū ūkis auginia vaistžoles. Seja, ravi, kulia, skaičiuoja vaistžolių centnerius.

O priešingame krante, kiek atokiau nuo dabartinės vaos, prie gražių senaviečių, senas Pervalko miestelis. Nuo čia prasideda Raigardas, nuo čia ir dešiniame krante Lietuva. Pervalkas — paskutinis bal-tarusis kaimas.

Sekliuose Nemuno vingiuose praeitv nemažai tek-davo vilkti įvairias vilksni-mas, laivus, Pervalkiečiai čia, spėjama, net užsidirb-davo. Gal dėl to liko nra-mistelis Pervalka. Miestelis didžiulias buves net Lie-tuvos miestu, seniūnijos centru (XVI šimtm.) su sa-vo teisėmis, herbų priklaus-čią karaliū giminei. Jauku čia ir dabar.

Ties šia vieta Nemunas nuo neatmenamų laikų ne-kartą darė gilius užolau-klus; vis paplūdavo ir pa-plūdavo smėlingas Gudų ežerėdžiai, o smėlį tėkmė ne-sė ir nešė tolyn. Seniausiu pasistatymų žymes nūnai sun-ku išžiūrėti. Ten kadaise buvu-si Nemuno vaga dabar jau užnešta, uždūmėjusi. Sen-vaigėse vietomis prigulde net iki šešių metrų storumo muosėdu. Smėlėtas Raigar-

das plačiai mini-mas liaudies kūrvobio: pa-davimuose, legendose, dai-nose. Unė grauzėsi, slaitai srujuvo, dūbo, ir žmonėms buvo neaišku, kas dedasi. Yra pasirodė manyti, kad ši dūburi lietuviai ir vadino "šventa dūbre." Šiauriniame slaitė šiuo vardu pasili-ko kaimas. Dūburys nra-mistas Raigardu nežinia nuo kada. Dar prieš suvo-kiant krikščioniško rotas-masme, senoji mūsų kalba tu vėliai žodžius: "raja" reiškušt klamnia liulančia nelke, ir "arda" —antvara, vėliau įėjusi platesne — miesto —savoka. Gal tai su-susikūrė legenda apie čia orasmegeusi miestą.

Nuostabus gamtos tva-rinys yra mūsų Raigardas. Brangus jis nūnai mums dar ir dėl to, kad kiekvienas, stebėdamas jo grožį, lenkiamės didiesiems dū-koams — M. K. Čiurlioniui ir V. Krėvei. "Pasakoja mūsų seni tėveliai, kad tarpu plačiųjų Lietuvos girelių, tarpu aukštųjų jos šilelių, kur nei senas žmogaus nevaikščiojo, nei jaunas bernelis žirgelio nemandra-vojo, nei mergelės lelijėlės daina garsiai neskambėjo, esanti pievelė..." Nežinau kodėl, bet "Vakarinės gies-mės" poringės nuotaika la-bai atitinka Raigardo spal-vas. Yra čia ir "Svajonių kalnas", nuo kurio matyti "užburti pasauliai, tokie puikūs, stebėtini", "kur žai-džia vėjai vakariniai, kur miega sapnai vasariniai", kur žmogaus dvasia atit-rukta nuo kasdieniškos pilkumos ir akimirka trum-pą pajaučia "jūres be kraš-to, erdves be ribų", išgirsta "milžinų ginčus..."

Tai gi čia ir vyksta nuo neatmenamumos dviejų pa-

Č. Kudaba

čių stambiausių Lietuvos gamtos gajvalų — Nemuno ir Gudų didžiagirės — mil-žinų ginčas: Nemunas plo-vė jos pašaknes, medžiai virto, želė kiti ir vėl virto. Galiausiai Nemunas pasi-traukė. Bet ir dabar — išsilieja jis retais pavasa-riais, apsuka pašlaitėmis. Paskutinį tokį tvaną, kai plaukė Pervalko, Šven-dubrės kiemai, visi mena 1958 metais. Tada Nemuno vandenys tyvuliavo iki pat Druskininkų-Gardino plen-to.

Su šiomis mintimis apie Raigardą lenkiame pasku-tines sekimas, senavages su bebrų būstais, ir Nemunas, siaurėdamas jau suka į siaurą, aukštakrantį, ak-menuotu dugnu klonį. Bet neskubėkime. Būtina pama-tyti Raigardą nuo aukšto šiaurinio slaito, praeiti pro seną ir labai nuoširdų Šven-dubrės kaimą. "Ateidavo dažnai..." Su palerina už-simetės, kartą nuo lietaus buvo ir mūsų gryčioje, — prisimena M. K. Čiurlionį Švendubrėje. Būta... Kaž-kur ant šiaurinio kriaušio stovėjo jo molbertas. Svie-tė saulė, kloiois šešėliai nuo pušaičių. Mokojo jis pa-roditi mums Dzūkijos gamtos užburiantį gilumą ir grožį "nuo aukštų bokštų", mokė žmogų kartais siela pailsinti, "užsimirštant, iš kur ir į kur eini..."

Grįždami nuo Švendubrės link upės tiesmukai, užtik-sime garsuoli akmeni-milžiną. Irgi šventos atminties gamtos paminklas, net baž-nvyčios namatams švendub-riškiai jo nedavė.

— Didelis? — Didelis... O, va, vel-nias ant mažo pirštelio iš miško nešė. Jau norėio už-turėt Nemuna, užliet Rai-garda. Kaip matai, ir netoli būta. Ale nesėio Gaidys!.. Trenkė žemėn prie Šven-dubrės ir dingo. — prisime-na seneliną saskojimus švendubrėškiai.

O dabar jau plaukiame žemv... Unė nasteibimai sraunesnė. Kairėje — Dir-zių gyvenvietė. Kaimu jos navadinat negali — nalie-klia ir une per kelis kilomet-rus išsitiesusi pavieniu so-dvbu — lve dvarėliu virti-nė. Gražiai išrodo. O kiek žemiau, prie mažos Bilsos upelės žiočiu, tame pačiame kairiajame slaitė — Mizarų kaimelis. Šis dar nuoste-besnis: mažiukas, medžiais apaubto klonuko paunks-mvje tūno. Kaimelukas su tuo gamtinio interjero at-rodū lve kokios jaukios dzūkiskos nirkios vidus. Upeliukas šniokščia, ir vi-suose kiemuose tai girdisi. Mėgo čia ateit M. K. Čiur-lionis. Mizaruose ėmė ir augo žymus Lietuvos auga-lijos tyrinėtojas L. Valionis. (Bus daugiau)

Kieno dalgelės žibėjo, ar ne Švendubrės? Kieno skobos traškėjo, ar ne Linliūnu?..

Raigardas plačiai mi-nimas liaudies kūrvobio: pa-davimuose, legendose, dai-nose. Unė grauzėsi, slaitai srujuvo, dūbo, ir žmonėms buvo neaišku, kas dedasi. Yra pasirodė manyti, kad ši dūburi lietuviai ir vadino "šventa dūbre." Šiauriniame slaitė šiuo vardu pasili-ko kaimas. Dūburys nra-mistas Raigardu nežinia nuo kada. Dar prieš suvo-kiant krikščioniško rotas-masme, senoji mūsų kalba tu vėliai žodžius: "raja" reiškušt klamnia liulančia nelke, ir "arda" —antvara, vėliau įėjusi platesne — miesto —savoka. Gal tai su-susikūrė legenda apie čia orasmegeusi miestą.

Nuostabus gamtos tva-rinys yra mūsų Raigardas. Brangus jis nūnai mums dar ir dėl to, kad kiekvienas, stebėdamas jo grožį, lenkiamės didiesiems dū-koams — M. K. Čiurlioniui ir V. Krėvei. "Pasakoja mūsų seni tėveliai, kad tarpu plačiųjų Lietuvos girelių, tarpu aukštųjų jos šilelių, kur nei senas žmogaus nevaikščiojo, nei jaunas bernelis žirgelio nemandra-vojo, nei mergelės lelijėlės daina garsiai neskambėjo, esanti pievelė..." Nežinau kodėl, bet "Vakarinės gies-mės" poringės nuotaika la-bai atitinka Raigardo spal-vas. Yra čia ir "Svajonių kalnas", nuo kurio matyti "užburti pasauliai, tokie puikūs, stebėtini", "kur žai-džia vėjai vakariniai, kur miega sapnai vasariniai", kur žmogaus dvasia atit-rukta nuo kasdieniškos pilkumos ir akimirka trum-pą pajaučia "jūres be kraš-to, erdves be ribų", išgirsta "milžinų ginčus..."

Tai gi čia ir vyksta nuo neatmenamumos dviejų pa-

— Didelis? — Didelis... O, va, vel-nias ant mažo pirštelio iš miško nešė. Jau norėio už-turėt Nemuna, užliet Rai-garda. Kaip matai, ir netoli būta. Ale nesėio Gaidys!.. Trenkė žemėn prie Šven-dubrės ir dingo. — prisime-na seneliną saskojimus švendubrėškiai.

O dabar jau plaukiame žemv... Unė nasteibimai sraunesnė. Kairėje — Dir-zių gyvenvietė. Kaimu jos navadinat negali — nalie-klia ir une per kelis kilomet-rus išsitiesusi pavieniu so-dvbu — lve dvarėliu virti-nė. Gražiai išrodo. O kiek žemiau, prie mažos Bilsos upelės žiočiu, tame pačiame kairiajame slaitė — Mizarų kaimelis. Šis dar nuoste-besnis: mažiukas, medžiais apaubto klonuko paunks-mvje tūno. Kaimelukas su tuo gamtinio interjero at-rodū lve kokios jaukios dzūkiskos nirkios vidus. Upeliukas šniokščia, ir vi-suose kiemuose tai girdisi. Mėgo čia ateit M. K. Čiur-lionis. Mizaruose ėmė ir augo žymus Lietuvos auga-lijos tyrinėtojas L. Valionis. (Bus daugiau)

Prancūzu tyrinėtoji Ber-nardui Kurtuo (1777-1838) katinas "načėjo" nraaminti oda. Atsitiko štai kaip: Kurtuo viename mėrintu-vėlvje laikė spirite dumb-lius, antrame siero rūgš-ties mišini su vandeniu. 1811 metais viena rva Kurtuo nusryčiavo prie darbo stalo. Jo mylimas katinas irgi pa-noro pasmaguriauti ir stryktelėjo ant stalo, ap-aversdamas abu mėgintuvė-lius. Įvko reakcija. I orą pakilo dūnos ir garai. Kai jie išsisklaidė, Kurtuo pa-matė kažkokį rausvą skystį. Tai buvo jodas.

STEBUKLINGA MEDŽIO VIRŠŪNĖ

Kaip dažnai, kaip dažnai akimirka tylią, O ir skubančių įvykių srauto triukšme Žodžiai motinos tau atminty vis iškyla Ir it geizeris muša galinga tėkme Neramiai.

Karštieji jos norai, svajonės ir mintys, Josios sąmonės — sielas — esminė dalis, Tava patirtimi naujai atgaivintos, Tavy plaka, negėsta dienas ir naktis Viltimis.

Jei anūkai gyvens taip troškimais tavaisiais, Į pakopą aukštesnę pakilė dvasia, Jeigu jie taip virpės tavo pastangu vaisiaiais, Tai kaip švies skaisčiai sąmonė tavo juose Visuose?!

Gal tada, ateity, tavo ainiai, suvoke, Kas ta laiko — erdvės begalybė... kas ji? — Stebuklingai regės šitą mūsų epochą Lyg gyvenimą savo tolioj praety It nakty?!

Geneologijos medžio viršūnei išvysčius Naują, tobulą sąmonę gilių didžių, Lyg jo šaknys gal būsim, jo rievės, jo iščios, Naują kelsim gyventi vaikė tu šakų?!

Istabių?!

Tobulų?!

Amžinų?!

Nijolė Vaitienė

ŠITIE OBUOLIAI—IS INDIŠKO SODO

Pasikalbėjimas su poetu V. Reimeriu

Delio gatvėj kėpykloj
Papločiai kvepėjo.
Ir paviršiuje gelto skystimas saldus.
— Kuo vardu šitas sirupas?—
Klausiu kėpėją,—
Jis, lyg dzūkias nuo Merkio,
Atsako:
— Medus.

Pakartojo
— Medus...
Ir paduoda paplotį
Šypo perlais baltais indo veidas tamsus.
Aš norėjau lietuviškai jam padėkoti
Ir iš džiaugsmo nupirkt
Jo papločius
Visus.

Šį eilėraščių poetą Vacys Reimeris pavadino "Sanskritu." Jis išspausdintas rinkinyje "Prie baltojo Tadžio." Eilės apie Indiją, išleistas atskira knygele prieš dešimtį metų, pelnė poetui Džavaharlalo Neru premiją.

— Aš labai laimingas, kad mano darbas taip labai įvertintas, — pasakoja V. Reimeris — Nuo šiol Neru — buvusio ilgamečio Indijos ministro pirmininko ir nuosirdaus Tarybų Sąjungos draugo — premiją kasmet gaus tie Tarybų šalies valstybės ir visuomenės veikėjai, mokslininkai, menininkai, kurie daugiausia nusipelnys, stiprinami draugiška bendradarbiavimu ir sąvitarpio supratimu tarp dviejų valstybių. Analogiška premija Indijos piliečiams jau anksčiau buvo įsteigta Maskvoje.

Su V. Reimeriu kalbėjome jo darbo kabinete, prie "Gimtojo krašto" laikraščio vyriausiojo redaktoriaus stalo. Prieš jį gulėjo pluoštas po visą pasaulį išsibarsčiusių tautiečių laišku — kasdieninis redakcijos paštas. Jis paima pirmą po ranka pasitaikiusį ir garsiai skaito. "Gimtojo krašto" skaitytojas iš Urugvajaus prašo įdėti į laikraštį foto nuotrauką iš gimtosios Palėvenės apylinkių, kurias laiško autorius buvęs priverstas palikti prieš pusę amžiaus, bet kurių niekaip negalys pamiršti.

— Jūs klausiate, ar mīlas man žurnalisto darbas, ar nekluduoja jį eilių rašyti, — pakartoja man klausimą V. Reimeris. — Šitas laiškas tegul ir bus atsakymas. Ar gali būti mieliau, kai žinai, kad tavo žodžio apie gimtinę laukia gyvenimo nuo jos atplėstas žmogus atskirtas dešimtim meridianų ir vandenynų. Antra vertus, šitie laiška ir mums geriausias atpildas, geriausia padėka už darbą. Nors šioj redakcijoj aš dar naujas žmogus, bet jau pajutau darbo skonį ir neabejoju, kad naujoji veiklos sritis suteiks naujų minčių, naujo įkvėpimo.

V. Reimeris skuba. Jis vyksta į Indiją, kurios vyriausybė pakvietė D. Neru premijos laureatus, jų tarpe ir poetą į svečius. Apie tą egzotišką, didelių kontrastų ir nuostabios dvasios žmonių kraštą, poetas pasakoja su nepaprastu susižavėjimu. Pirmą kartą ten viešėjęs prieš keturiolika metų. Bet ką tokioj milžiniškoj šaly pamatysi per vieną mėnesį? Puiku, kad vėl galėsiąs nusilenkti sveitintai Indijos žemei, paspausti ranką seniems pa-

žistamiems, kurių iki šiol nepamiršęs. Gal net pavyks susitikti malonųjį Kalkutos profesorių Kumarą Sunitį Caterdį. Tai jis neseniai viešėjo Lietuvoje ir savo kalbiniame veikalė "Baltais ir arija!" ("Balts and Aryans") išgarsino pasaulyje V. Reimerio eiles apie Indiją...

Be abejo, busią daug naujų išpūdžių ir galėsias naujoms eilėms papildyti indiškaįj ciklą, kuriame, jo nuomone, dar daug spragų, daug neišsakytų minčių.

Grįžęs gal jau ras iš spaudos išėjusią naują savo knygę "Eisenos." O po to vėl sės už redaktoriaus stalo, skaitys tautiečių laiškus, rūpestingai atsižvelgs į jų pageidavimus. Na, ir rašys eiles — tada, kai turės laisvesnį vakarą ir kai tos eilės prinoks, tarsi rudeniskam sode obuoliai.

Eg. Baleišis

GAIDŽIO LOGIKA

(Pasakėčia)

Užpuolė kartą vištos gaidį,
Kam per dienas be darbo šlaistos.
Nei deda niekada, nei peria,
Tik valgo, rekauja ir geria.
— Aš jūsų vadas! Viršininkas aš! —
Jis rūsčiai pažiūrėjo į vištas.
— Todėl galiu neveikti nieko,
Nes lėšina mane už ku-ka-reiku!
Ir, ką gi, liks teisus gaidys —
Negi ji vištos pabaidys.

Adomas Kubilius

LAIKO TEKMĖ

Sukasi, skuba gyvenimo ratas, —
Jį sulaukiyti nerasis jėgos.
Lekia kaip viesulas, paukštis patrakęs,
Viskas pasikeičia kartu su juo.

Bėga minutės, valandos, dienos,
O kiek prabėgo metelių brangių!
Kartu su laime, jaunyste ir juoku.
Taip ir pradingo bedugnėj plačioj.

K. Žakavičienė

Kaunas, 1969 gruodžio 21

DREBULĖ

Virpa Drebulėlė
Vėjeliui papūtus —
Gaila motinėlės,
Gaila žalių rūtų.

Gaila jai brolelių:
Gaila Beržo, Ūsio,
Gaila Ažuolėlio
Žvilgančio rasose.

Šiltai saulei šviečiant
Ar kaitrai užėjus,
Drebulėlės lapai
Virpa net be vėjo

Kasdien Drebulėlės
Liemuo lieknas bala
Jos lapeliai virpa
Ir kaitroje žala

Net tyliausią naktį,
Kai Mėnulis žvilga
Virpa jos lapeliai
Nuo rasos suvilgė.

P. Stunžėnas

Šen ir ten pasidairius

Jeigu žodis taptų tikrove

Pennsylvanijos seimelyje yra įnešti du puikūs biliai publikai nuo visokių sukčių plėšikavimui apsaugoti. Pav., nuo sukčių automašinių, šaldytuvų, skalbimo mašinų, radijo imtuvų, televizorių ir kitokių sudėtingų-mechanizmų taisytojų. Praeityje turėjome ir šandien tebeturime daug sukčių, apgavikų, kurie pasiskelbia kvalifikuotais, o iš tikrųjų mažai ką apie mechanizmą teismanciu. Tik apgavikai!

Todėl ir norima praveisti įstatymus, kad kiekvienas mechanizmų taisytojas būtų baigęs technikumą mokyklą ir gautų valstijos leidimą pasirinktam mechanizmo taisymo darbu.

Antras bilius irgi būtų naudingas plačiai visuomenėi. Jame yra storai pabrėžta, kad advokatai, teisėjai, gydytojai ir kitokie užmanęys atsakingas visuomenėje vietos, būtų psichiatro (protligių daktaro) ištirti.

Bet apsukrūs politikieriai jau iš anksto kalba, kad tokiam biliumi praeiti yra mažai vilties, nes ir anksčiau tam panašus bilius buvo įneštas, bet dingo kur nors stalčiuje.

Pennsylvanijoje nekilnojamoji nuosavybė pirkimui ir pardavimui tiek su mažesniu, kad retas kas perka, ar parduoda, pakilus devalyviams proc. už paskola (morgičių). Daugelis tik apsigedusių porelių aimnuoja. Gyventi prastose lėdynėse nepakenčiama. Nuomos brangios. Nusipirkti

namelį irgi neįmanoma, nes labai retą rasi tokį, kuris turi 12-14 tūkstančių dolerių, o už paskolą mokėti 9 procentus irgi baisu...

Philadelphijoje Mafia gengsterių vadas Angelo Bruno du kartus teisme buvo apklausinėjamas dėl jo veiklos, ir abu kartus nieko teismui apie save neatsakė, prisidengdamas penktuoju konstitucijos priedu.

Neseniai sumaniau applankyti savo gerą kaimynę, kuri po sunkios operacijos išsisi ir stiprina savo sveikatą slaugymo namuose. Vos priėjus moterų ligonių kambarius, mano nosį nutviskė smarvė.

Surandu ir savo kaimynę, sėdinčią ant lovelės. Sveikutė, miela kaimynė, ar tu dar nepasveikusi?, šypsodamasis paklausiau.

Kaimynė liūdnai pažvelgė į mane, ir iš jos akių nuriedėjo asaros. Netrukus ji prasneko.

— Ši įstaiga ne taisymui sveikatos; ji ir sveiką greit susirgindint...

Progressas

Montello, Mass.

Pranešu visiems draugams ir draugėms, kad mane ištiko nelaimė ir susirgimas. Gruodžio 31 d. buvo oro permaina. Neapsižiūrėjau, savo namo apšalusiais laipynais eidamas paslydau ir susižeidžiau dešinę ranką ir labai skaudžiai užgavau dešinį šoną.

Už poros savaičių kiek pasveikau, bet prisimetė kita liga, kairėje pusėje apsiuodijimas. Sausio 22 d. nuvežė mane į Brockton Cily ligoninę, kur išbuva 19 dienų. Daug kentėjau. Dabar namie gydausi, turiu slaugę.

Vietiniai pasetebėję, kad esu ligoninėje, mane lankė ir gavau 11 simpatijos laiškelį. Labai didelis visiems ačiū.

Taipgi pranešu, kad "Laisvės" skaitytojas ir LDS 67 kuopos, taipgi LLD 6 kp. narys Antanas Venslauskas buvo toje pačioje ligoninėje, turi silpną kraują, pasidavė po pašalpa.

George Shimaitis

Kiek yra dainų apie Pragos miestą

Centrinių Čekoslovakijos liaudies armijos namų kolekcionierių klubo liaudies melodijų rinkėjai teigia, kad jų daugiau kaip 200. Dalis dainų skirtos visam miestui, kitose apdailuojami atskiri jo rajonai, aikštės, gatvės. Yra dainų atskiriems rūmams ir namams, Pragos tiltų ir laiptų grožiui. O viena daina, sako, pasakojanti apie miesto kiemelį, kuris nors ir mažas, bet toks gražus, kad vertas ištiso parko.

Toli gražu ne visas šios dainos kompozitorių profesionalų ir poetų parašytos. Dažniausiai jas sudeda praeičiai, įsimylėję savo miestą. Rinkėjų kolekcijose yra ir senoviškų dainų, ir tik ką sukurtų.

LAPAS IS ISTORIJS

Kelnės prieš sijonus!

Kai buvo teisiama Žana d'Ark, vienas iš pagrindinių jai iškelto kaltinimo punktų buvo priekaištas, kad ji vilkėjusi vyriškais drabužiais.

O karščiausi mados įtakos istorijai šalininkai teigia, kad Didžioji Prancūzijos revoliucija įvykusi dėl to, kad lengvabūdė Liudviko XVI žmona Marija-Antuanetė pernelyg žavėjosi modomis. Ir esmę, jų nuomone, sudarė ne tai, kad ji leisdavo labai daug pinigų drabužiams, ir ne garsioji "istorija su karoliais", kurią Aleksandras Diuma aprašė kupiname avantiūru romane. Tiesiog vieną gražią dieną Prancūzijos karalienė pasielgusi neapdairiai ir pasirodžiusi liaudžiai, vilkėdama ne suknele, bet kažkuo panašiu į moteriškas ilgas kelnes. Pasipiktinusi minia ištraukė ją iš karietos, ir jei nebūtų buvę šalia kažkokio ištikimo pavaldinio namu, karalienė būtų žuvusi žymiai anksčiau, negu Grevo aikštėje pirmą kartą buvo pastatyta giljotina.

Kaip yra žinoma, Marija-Antuanetė neišvengė mirties bausmės. Tačiau damų neįbaugino net ši rūsti pamoka. Daugeliui jų tebekniežėjo vilkėti ne sijonais, bet kelnėmis.

Praėjus šimtui metų tuos dienas, kai buvo įvykdyta mirties bausmė karalienei Marijai-Antuanetei, damos su kelnėmis nebuvo leidžiama įteiti į teatrą net Paryžiuje, kur mados užgaidos toleruojamos labiau negu bet kur pasaulyje. Draudimas buvo aiškinamas galantiškai, kaip ir dera prancūzams: teatrų direktoriai nelaiko tokių damų apsiengusiomis nepadoriai; visa nelaimė, kad žiūrovali, ko gero, imsią žiūrėti į jas, o ne į sceną, ir artistai išsižeis.

Buvo mėginama visai aiškinti, kodėl Europos vyrai įnirtingai kovojo, kad tik jiems vienoms būtų leista vaikščioti su kelnėmis. Visai buvo aiškina ir tai, kodėl dvi žmonijos pusės kadaise emė rengtis nevienodai. Kai kas aiškina, kad bendras kelnų ir sijonų pirmtakas buvo kailis, kuriuo žmonės apsisiausdavo apatinę kūno dalį. Bet jeigu, apsiautus kailiu, buvo galima tvarkyti namų ūkį, tai medžioti toks kailis aiškiai trūkdė.

Deja, šį aiškinimą galima paneigti bent dešimčia įvairių būdų: kailį galima gana patogiai pasirišti, labai žymi dalis vyrų Azijos šalyse dar ir šandien visai nepriestarauja prieš sijonus ir pan. Yra ir Europoje šalis, ištikiama sijonams (dabar paprastai tik švenčių dienomis), — kalnuotoji Škotija.

Apskritai, kelnės — palyginti vėlyvas išradimas. Pirmą žodį čia tarė, veikiausiai, ne medžiotojai, bet gyvulių augintojai — tie iš jų, kurie ne tik prijaukino arklį, bet ir išmoko joti. Čia jau nieko nepadarysi — teko įsitaisyti kelnės. Jeigu jums yra tekę joti, aiškinti nieko nereikia. O tiems, kurie niekad nėra apžergę žirgo, priminsime, kad kavaleristo kelnės paprastai apsiuovamos oda — net patvariausia medžiaga jodinėjant greit plyšta.

Tačiau kodėl, kalbant apie tai, kam priklausė pir-

mas žodis, teko įterpti išlygą "veikiausiai"? Todėl, kad tai tik hipotezė. Būtinai atsiras prieštaraujančių. Pavyzdžiui, kai kas mano, kad mūsų laikais įprasti europietiški drabužiai yra kilę iš Šiaurės tautų rūbų. Ten, kur šalta, sijonėliu nevilksis, norom nenorom reikia ieškotis ko nors labiau šildančio. (Beje, už liemenę turime būti dėkingi šiauriečiams). Kai kas teigia, kad senovės babiloniečiai taip pat mūvėdavę kelnėmis, net tais laikais, kai jie dar nebuvo išmokę joti.

Šiaip ar taip, arklų aktyviai "nubalsavo" už kelnės ir lemiamu mastu prisidėjo prie jų plitimo. Bent senovės romėnai, šiaip labai ištikimi savo tunikoms ir togoms, ruošdamiesi raitininkų žygiams, vis dėlto apsimaudavo kelnėmis.

Daugelio Europos šalių valstiečiai labai ilgai nenorėjo atsisveikinti su sijonu. IX-X amžiais sijonas kaip vyro drabužis buvo įprastas tiek Anglijoje, tiek ir Prancūzijoje. Ar dažnai tenka jodinėti valstiečiui žemdirbiui!

Bet feodalai, žemių, kėriais tie valstiečiai dirbdavo, savininkai daug laiko praleisdavo raiti. Jų tarpe kelnės savaime prigijo ir tapo būtina drabužių detale. Viešpataujantios klasės maždaug palaipsniui (kad ir priešindamasi) galiausiai perėmė ir engiamoji klasė.

O pagarsėję languoti skotų kalmiečių sijonai — pasakutinis faktas, kuris primena apie epochą, kai vyko įnirtinga kelnų ir sijonų kova. Tuo daugiau garbės škotams, sugebėjusiems išsaugoti savo senovinius drabužius, nes XVIII amžiuje, po didelio sukilimo kalnuotoje Škotijoje, Anglijos vyriausybė buvo kategoriškai uždraudusi vilkėti sijonais.

Nereikia manyti, kad kova tarp kelnų ir sijonų pasibaigė ir jų "įtakos sferos" galutinai nustatytos. Kova tebevyksta. Kaip moters darbo drabužis kelnės jau išsikovojo labai tvirtas pozicijas. O juk nugalėti sijoną vien kaip vyro drabužį kelnėms truko tris, gal būt, net keturis tūkstančius metų.

"Tarybinė moteris", Nr. 8

Pizos bokšto "varžovė"

Visas pasaulis žino "krinantų bokštą" Italijos Pizos mieste, kuris per savo gyvavimo šimtmetį pakrypo beveik penkis metrus. Bet "krinantų bokštą" yra ir Čekoslovakijoje.

Ižymiausias jų — varpinė, esanti Ustėje prie Leiros tie valstiečiai dirbdavo, savininkai daug laiko praleisdavo raiti. Jų tarpe kelnės savaime prigijo ir tapo būtina drabužių detale. Viešpataujantios klasės maždaug palaipsniui (kad ir priešindamasi) galiausiai perėmė ir engiamoji klasė.

NAUJA KNYGA APIE AMERIKOS LIETUVIUS PARAŠĖ ŽYMUS LIETUVOS RAŠYTOJAS

Juozas Baltušis

Knyga pavadinta:

"TEVŲ IR BROLIŲ TAKAIS"

Savo gražia ir žodžiais turininga kalba nepaprastai įspūdingai rašytojas apibūdina lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Prieš dvejus metus rašytojas Juozas Baltušis lankėsi Amerikoje. Jis plačiai susipažino su lietuviais ir aplankė daugelio namus.

Taigi savo knygoje "Tevų ir Brolių Takais" jis įdomiai ir labai gražiai aprašo apie jų gyvenimą ir pokalbiuose gautus iš jų išpūdžius.

Kietais aparais ir yra išspausdinta daug įdomių paveikslų iš Amerikos miestų centrų ir mokslinių įstaigų.

Knyga iš 325 puslapių, kaina \$2.00

KNYGA — "TEVŲ IR BROLIŲ TAKAIS"
gaunama

"LAISVĖS" KNYGYNE

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417

NAUJA KNYGA

"Mano Dešimtmečiai Amerikoje"

Parašė J. GASIONAS

Pirmame skyriuje: Gimtinėje mieloje pergyvenimai. Kelionė Amerikon. Naujoje šalyje įsikūrimo vargai. Pirmasis ir antrasis pasaulinis karas. Pažangusis judėjimas ir pažangioji spauda.

Antrajame skyriuje: Amerikos darbininkų organizacijos. Amerikos švietimo, nukentėję kovose už teisę organizuoti, prieš rasinę diskriminaciją ir prieš karą Vietnamo ir tt.

Trečiajame skyriuje: Kelionės Argentinoje, Kanadoje, Tatybų Lietuvoje.

Knyga susideda iš trijų skyrių.

Knyga gražiai iliustruota. Keli dešimtai nuotraukų
272 puslapių knyga kietais aparais, galite įsigyti už \$1.50

NAUDINGA VISIEMS PASISKAITYTI

Užsakymus siųskite:

LAISVĖ

102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. 11417

Pagerbė revoliucionierių

Dažnokai prisimenami praeitojo karo partizanai ir kiti nusipelnę kovotojai, kurių prieš hitlerinius vokeičius bei lietuviškuosius nacionalistus. Tačiau 1905 metų revoliucionierių, kovojusių prieš caro valdžią, yra ne daug. Didelę jų daugumą jau po žalia velėna.

Tarp retų to meto revoliucionierių yra dar nuo Geištarikių kilęs knygnešio sūnus Juozas Stanelis, kuris gyvena jau devintą dekadą. Praeitų metų pabaigoje jis išskentėjo sunkią vidurių operaciją, jo sveikata ir dabar prasta. Kol kas jis šildosi St. Petersburgo, Floridoje, o pavasarį ruošiasi vykti į Kaliforniją, kurioje turi giminių.

1969 m. J. Stanelis lankėsi T. Lietuvoje. Ten jį iškilmingai sutiko ir pagerbė aukšti tarybinės vyriausybės pareigūnai ir K. P. vada. Jiems buvo malonu su tikti senų laikų kovotoją. Savo kelioms išpušdė jis paskelbė "Laisvėje." Prieš porą metų jis tame pačiame laikraštyje išspausdino ir savo atsiminimus.

1905 metų lietuvių kovotojai negalėjo pasiekti paties Rusijos caro, jo ministrų, kunigaikščių ar kitų aukštųjų valdininkų ir su jais atsiskaityti. Jiems teko grumtis su žemiausiais valdžios pareigūnais: žandarmais, žemsargiais, apskričių bei valsčių valdininkais ir kt. Jie daug dėgtinės monopolius, draskė valsčių raštines, pjaustė bei gadino telegrafo stulpus, ardė geležinkelius, plėšė bankus, pašta, baudė šnipus, naikino plėšikus - chuliganus, sakė kalbas, platino plakatus, agitavo neklausyti valdžios, nemokėti mokesčių, neiti į kariuomenę, sabotuoti transportą bei komunikaciją, naikinti visokį valstybės turtą ir t. t. Vėliau LSDP besąlyginį sabotažą uždraudė, leido juo naudotis tik išimtiniais atvejais. J. Staneliui ir kitiems kovotojams neretai tekdavo su ginklu rankoje stoti prieš ginkluotą žandarą ar valdininką akis į akį ir skubiai spausiti brauningo gaiduką, kad priešas pirmiau savąjį nepaspaustų...

Juozui Staneliui tuo laiku teko veikti su žymiais Suvalkijos LSDP kovotojais: Juozu Rimša (dabar personalinis pensininkas), J. Kačergium, Br. Pavadžiu, Kubiliu ir kitais. Jie visi buvo pavaldūs savo tiesioginiam Partijos viršininkui Vincui Mickevičiui - Kapsukui. Šio būrio veikimo sritis buvo daugiausia apie Keturvalakius. Geištarikius, Bardauskus, Gerulius, Lankeliškius, Gižus, Šunskus, Paežerius, Naudžius, Pilviškius, Lazdijus, Deivoniškius, Rudaminą ir kitus. Jų kuopos viršininkas buvo Bardauskų kaimo Dabriala. Iš jo J. Stanelis ir brauningą gavo.

Keletas šiltų žodžių

Stanelių šeima nepaprastai. Tėvas, ūkininkas, gabe no iš Tilžės per sieną negalias lietuviškas knygas, žurnalus bei laikraščius, o kartais ir ginklus. Tai buvo jo pašalinis uždarbavimas, tačiau surištas su pavojais bei netikėtumais. Žandarai tai numatė ir pradėjo jį sekti. Negalėdamas

iš praskolinto ūkio pragyventi, XX amžiaus pradžioje išvyko į JAV pinigų užsidirbti. Nemokančiam anglų kalbos ateiviui pasirinkti darbą buvo neįmanoma. Teko lysti po žemę į anglies kasyklą arba stot prie ugnia spjaudančios krosnies plieno liejykloje ir ten dirbti 12 valandų per dieną, šešias dienas savaitėje. Stanelis tapo angliakasiu ir ten dirbo tol, kol atrūkęs anglies luitas jį užmušė. Į Ameriką dar anksčiau buvo išvykęs jo vyriausias sūnus Antanas, vėliau išvyko Petras ir pagaliau Juozas, kurį žandarai ne juokais pradėjo gaudyti. Ir jam, kaip jo tė-

Šešios pirmosios knygos

Viename applanke mano rankas pasiekė šešios nedidelės knygutės. Jos išleistos Tarybų Lietuvoje 1969 metais. Visos jos yra pirmosios knygos. Mums sunku suprasti, ką tai reiškia jų autoriams. Tik rašytojas gali pilnutinai įsivaizduoti tą džiaugsmą, kurį autorius pajunta savyje, paėmęs į ranką savo pirmąjį kūrinį.

Trys iš šių šešių knygelių yra apsakymėlių ir trys eilėraščių rinkiniai. Apie jų literatūrinę kokybę ir vertę čia nekalbėsime. Bet noriu visus jų autorius nuodėžiausiai pasveikinti ir palinkėti kiekvienam jų, kad šie jų leidiniai ir būtų tikrai pirmutiniai, o toli toli gražu ne paskutiniai. Kiekviename jų matosi gražaus, kūrybinio talento.

Zodelis apie kūrinių autorius. Su jais mus supažindina Kauno K. Poželės leidykla. Tuo ir pasinaudojame:

Apsakymų rinkinio "Akimirkos" autorius **Edmundas Kripaitis** gimė 1938 m. birželio 14 d. Klaipėdoje, 1956 metais baigė Klaipėdos K. Donelaičio vidurinę mokyklą, o 1961 metais - Vilniaus universiteto ekonomikos mokslų fakultetą. Su pirmaisiais apsakymais spaudoje pasirodė 1963 metais.

Eilėraščių rinkinio "Vandenių muzika" autorius **Gediminas Jokimaitis** gimė 1920 m. birželio 27 d. Kėdainių rajono Pameravos kaime. Vidurinį mokslą ėjo Kaune. Su pirmaisiais eilėraščiais spaudoje pasirodė 1965 metais.

Apsakymų rinkinio "Melbilium ir kitais. Jie visi buvo pavaldūs savo tiesioginiam Partijos viršininkui Vincui Mickevičiui - Kapsukui. Šio būrio veikimo sritis buvo daugiausia apie Keturvalakius. Geištarikius, Bardauskus, Gerulius, Lankeliškius, Gižus, Šunskus, Paežerius, Naudžius, Pilviškius, Lazdijus, Deivoniškius, Rudaminą ir kitus. Jų kuopos viršininkas buvo Bardauskų kaimo Dabriala. Iš jo J. Stanelis ir brauningą gavo.

Apsakymų rinkinio "Melbilium ir kitais. Jie visi buvo pavaldūs savo tiesioginiam Partijos viršininkui Vincui Mickevičiui - Kapsukui. Šio būrio veikimo sritis buvo daugiausia apie Keturvalakius. Geištarikius, Bardauskus, Gerulius, Lankeliškius, Gižus, Šunskus, Paežerius, Naudžius, Pilviškius, Lazdijus, Deivoniškius, Rudaminą ir kitus. Jų kuopos viršininkas buvo Bardauskų kaimo Dabriala. Iš jo J. Stanelis ir brauningą gavo.

Apsakymų rinkinio "Loterija" autorius **Vytautas Martinkus** gimė 1943 m. gegužės 28 d. Jurbarko raj. Erubiškių kaime. Mokėsi Eržvilko vidurinėje mokykloje ir paskui baigė Kauno Politechnikos institutą kaip

vui ir broliams, teko gerti anglies suodžius. Tėvas ir sūnūs buvo kovotojai, socialistai. Antanas buvo kelis metus sukurtosios LSS išdininku.

Ilgiausių metų ir geros sveikatos, Drauge Juozai! Kai pernai J. Stanelis lankėsi Lietuvoje, Vilniaus viešbutyje su juo turėjo ilgą pokalbį Ekonomikos mokslų kandidatas, Vilniaus Valstybinio universiteto docentas, ekonomikos profesorius - **Jonas Lukoševičius**. Laikraštyje "Gimnasis kraštas" jis išspausdino Lyrišką apybraižą apie jubiliatą, pavadintą "Knygnešio sūnus," kurioje gražiai pavaizduoja jo gyvenimo dalelę.

A. Petrika

elektrotechnikas. Spaudoje su savo kūryba pradėjo pasireikšti 1965 metais.

Eilėraščių rinkinio "Dangiškos eglės" autorius **Vytautas Skripka** gimė 1943 m. gegužės 20 d. Molėtų raj. Laičių kaime. Mokėsi Aluntos vidurinėje mokykloje, baigė Vilniaus miškų technikumą ir vėliau studijavo Vilniaus universitete. Pirmieji jo eilėraščiai spaudoje pasirodė 1960 metais.

A. B. Salietis

Svarbu buvusiems angliakasiams ir jų artimiesiems

Senandorielis K. Naravas prisijuntė mums iš vietinio laikraščio iškarpa, kurioje yra svarbus pranešimas visiems buvusiems angliakasiams, jų žmonoms bei našlėms ir vaikams. Čia mes jį sutrumpinę ir paduodame. Pranešime sakoma:

Since the "Black Lung" Law was enacted, on December 30, more than 7,600 residents of Schuylkill County have filed applications for benefits. Thomas P. Rogan, District Manager for the Social Security Administration in Schuylkill County, announced today.

While the response has been very encouraging, at least another 1,000 applications are being sought from widows and retired miners who have not yet gotten the word. "We know these people are out there, but for some reason they neglect to get in touch with us," Rogan said.

Young widows have been particularly slow in filing. Apparently they feel a widow must be up in years to qualify. This is not the case. There is no age requirement so far as the widow or the worker is concerned.

"We are again appealing to all readers who have a parent, a brother, a neighbor, a friend, or a relative—living or dead—who is or was afflicted with silicosis, to be sure an application for black lung benefits is filed.

"If the worker is alive, he should file the application; if he's deceased, the claim should be filed by his widow. A son, daughter, or interested friend or neighbor can assist by writing a letter for the claimant or by calling the Social Security office for an application blank."

The Pottsville social se-

Mokslininkų laboratorijose

Ziedadulkės žiemą

Rumunų inžinierius Aurelas Petreskus paruošė produktą, galintį iš dalies arba visiškai pakeisti bičių mityboje žiedadulkes ir bičių pienelį. Šį pakaitalą galima naudoti tuo metu laiku, kai žiedadulkių maža, o taip pat žiemą.

--

Helis parodo gamtos lobius

Tarybiniai mokslininkai nustatė, kad laisvai judančiojo helio koncentracija žymia dalimi priklauso nuo giluminių, jų tarpe rūdinių žemės plutos skilimų.

Heliumi registruoti išradimo autoriai paruošė efektyvų metodą.

Atradimą galima panaudoti giluminei žemės plutos struktūrai tirti, metalogenėms zonoms prognozuoti, neišeinantys paviršiu aukso, spalvuotųjų metalų, retųjų elementų ir kitų naudingų iškasenų rūdos klotams ieškoti.

--

Kišeninis telefonas

New Yorko savaitraštis "Newsweek" praneša, kad viena japonų firma pagaminu portatyvinį telefono aparata. Jis maždaug trijų cigarečių pakelių dydžio, sveria 600 gramų, telpa švarko

kišenėje. Aparatas turi 30 integracinių schemų, kurias maitina nikelio-kadmio akumuliatoriai. Kišeninio telefono priėmimo-perdavimo mechanizmas susijungia su artimiausia OTS, reikiama numeris surenkamas, pasinaudojant mygtukais.

--

Kvėpavimo aparatas "Vita-1"

Iki trijų metų amžiaus vaikams ir naujagimiams neretai sutrinka kvėpavimas.

Vienas tokių sutrikimų, kai kvėpavimas arba labai susilpnėja, arba visai išnyksta, vadinamas asfikacija. Organizmui trūksta deguonies, susikaupia per dideli anglia rūgštės kiekiai.

Norint atgaivinti kūdikį, priversti jį savarankiškai kvėpuoti, reikia dirbtinai "pravedinti" jo plaučius deguonimi prisotintu oru. Tai daroma mūsų mokslininkų išrasta respiratorium "Vita-1."

Aparatas naudojamas taip pat gydant naujagimių ir iki vienerių metų amžiaus vaikų kvėpavimo nepakankamumą operacijose su narkoze ir po operacijų. Jis duoda didelį efektą kūdikiams su įgimtomis širdies ydomis.

--

Jodinis medicinoje

Kristalinio molekulinio jodo spirito arba spirito ir vandens tirpalai stipriai veikia bakterijas ir virusus, bet, deja, netgi kaip išvirsiniai vaistai, jie erzina odą, gleivinę ir audinius. O kalio arba natrio jodidų vandens tirpalai žmogui nekenksmingi, bet jie neturi anti-septinių savybių.

Tarybų Sąjungos akademijoje jodo ir kalio jodido vandens tirpalo sąmeikioje su polivinilinio spirito tirpalu vandenį gautas polimerinis kompleksas - jodolis, kuris išsaugo ir dar sustiprina priešmikrobinį jodo veiksmingumą, bet visiškai nekenkia organizmui.

Jodinis tinka įvairioms ligoms gydyti. Jų tarpe chrochikams tonzilitu, stromfinam rinitui, pūliniams, chirurginiams susirgimams, terminiams bei cheminiams nudegimams ir t. t.

--

"Jautri" langai

Didžiojoje Britanijoje bandomi langai, kurie automatiškai užsidaro, stipriai jautriai skrendančio lėktuvo užėjus, ir vėl atsidaro, kai triukšmas sumažėja. "Jautrius" langus numatoma naudoti mokyklose, įstaigose, gyvenamuosiuose namuose, esančiuose netoli aerodromų.

--

Sukerpa ultragaras

Tarybų Sąjungoje sukurtos unikalių ultragarsinės staklės (modelis 4772A). Jos įveikia stiklą ir keraminius gaminius, porcelianą ir kvarcą, sefirą ir kietuosius lydinius. Pavyzdžiui, iš optinio stiklo ultragarsas lengvai "iškerpa" linzių ruošinius, o iš germanio ir kremnio plokščių - kristalus puslaidininkų prietaisams.

--

Šviesa... metrais

Massachusetts valstijos firma Sylvania Electric Product Corporation gamina lankščias juostas, šviečiančias be laidų ir lempučių.

HELP WANTED-MALE-FEMALE

HELP WANTED-MALE-FEMALE

CLERKS

Several interesting and challenging positions are available in various departments of a leading Insurance Co. in East Orange, N. J. Good starting salaries and progressive personnel policies. Excellent company benefits. Apply Monday-Friday in person or call for convenient evening or Saturday appointment.

ROYAL-GLOBE INSURANCE COS.

280 S. Harrison St., E. Orange, N. J. 676-0600. Ext. 223. (11-15)

DRAFTSMAN-Engineering aide.

Twp. of East Brunswick. Salary range \$6237 to \$8227, depending upon experience. High School graduate or equivalent. Good career opportunity in a growing community with advancement opportunities. 2 weeks vacation; 12 holidays; 12 sick days. Blue Cross and Major Medical. Residency preferred. Contact A. Zach, Director of Public Works, East Brunswick Municipal Bldg., 575 Ryder's Lane, East Brunswick, N. J. 201-254-4600. (11-15)

MAINTENANCE Man. Must have

exp. with refrigeration and conveyor equip. in mod. meat plant. Good sal. Also good working conds. Paid vac. ins. and many other employee benefits. Call WA 2-4474 or 1-609-456-2377. GEORGE WOLLMAN INC., Walnut & Harvard, Westville, N. J. 08093. (11-15)

Banking.

PROOF MACHINE OPERATORS

Openings in Berkeley Heights for PROS AND TRAINEES Starting Salary to \$15 Per Week

- PROFIT SHARING PLAN
- GROUP INSURANCE
- MODERN OFFICE

For further information call Personnel Dept. 277-6200.

SUMMIT AND ELIZABETH TRUST CO.

An Equal Opportunity Employer (11-13)

HOUSEPARENTS-mature. For

children's home. Husband may be employed away. Will also consider single man or woman. 2 positions open. Call 877-7214. (11-17)

SERVICE ADVISER & WRITER.

G. M. Experience preferred, but not necessary. Extremely good working conditions. Start immediately. No phone calls accepted. See Mr. Charles Higgins. WEBB CADILLAC, 1750 The Fairway, Jenkintown, Pa. (12-18)

Jos veikia lituminescencijos principu. Tekant srovei per

dvi elektrai laidžias juostas (viena jų permatoma), tarp kurių įtaisytas fosforitinis junginys, atsiranda gana ryški šviesa.

--

Nedegantis kostiumas

Svedijoje sukurtas lengvas apsauginis kostiumas ugniagesiams. Jo medžiaga nedega, nepraleidžia vandenį ir dujų, nebijo trinties, neskleidžia. Tokie kostiumai gali apsaugoti žmogų net krosnių viduje, kur esti trijų šimtų laipsnių temperatūra. Jie gaminami iš dirbtinio šilko. Pamašalas iš polieterinės plėvelės su aliuminio įklotais.

Stockholmas. — Svedijoje

užmušto Kingo žmona Coretta pasakė, kad prez. Nixonas delsia mokyklų segregaciją ir kovą prieš rasinę diskriminaciją.

Washingtonas. — Iš užmuštojo Martin Luther King gyvenimo filmas bus

rodomas tūkstantyje teatrų Jungtinės Valstijose.

Detroitas. — Ford Motor kompanija paskelbė, kad ji

paleidžia iš darbo dar 1,900 darbininkų.

MAINTENANCE MAN

Restaurant Equipment

Must have refrigeration service experience. Take over all maintenance in a cafeteria operation for nationwide food service chain located in Willowbrook Mall. Must have own car. Hospitalization and insurance programs. Profit sharing. Uniforms supplied. Meals. Mileage allowance. 6 holidays. 2 to 3 weeks vacation with pay. For interview contact: MR. McDERMOTT 785-1670, Wayne, N. J. (8-14)

NURSE-RN'S tired of working

nites, weekends, shifts? We have interesting position available for the experienced professional with mature judgement. Estab. insurance firm. Excellent working conditions & benefit package. Call Mrs. Pagnotto CA 4-1202, 8:30 to 4:30, Jenkintown, Pa. AN Equal Opportunity Employer. (8-17)

DRIVERS. Full and part time.

Must be over 21. Bondable and able to pass ICC physical. Fleet consists of Station wagons and Econoline. Complete fringe benefits. P. O. Box 125 Merion Station, Pa. 19066 (10-16)

MAINTENANCE MAN

RESTAURANT EQUIPMENT

Must have refrigeration service experience. Take over all maintenance in a cafeteria operation for nationwide food service chain located in Willowbrook Mall. Must have own car.

- Hospitalization and insurance programs
- Profit sharing
- Uniforms supplied
- Meals
- Mileage allowance
- 6 holidays
- 2-3 wks vacation with pay.

For interview contact: Mr. McDermott 785-1670, Wayne, N. J. (10-14)

JANITORIAL WORKER. Evening

positions are open. Evening hours 5 PM-1:30 AM. Salary starts \$4202 per year (\$2.02 per hr.). Must have valid driver's license. All positions are 40 hr. week. Regular increases. Benefits include sick leave, more than two weeks vacation yearly, hospitalization insurance. Call TU 6-9400, ext. 224 for appt. (13-19)

THE PENNSYLVANIA STATE UNIVERSITY

Ogontz Campus 1600 Woodland Rd., Abington, Pa. 19001 An Equal Opportunity Employer (13-15)

MAINTENANCE MAN. BUS DRIV-

ER from Media-Springfield area. Apply ARCHMERE ACADEMY Claymont, Delaware, 302-798-6632 (13-19)

KITCHEN-NIGHT CLEANING 12

AM to 8:30 AM. 40 hr. week. Sun. to Thursday inclusive. Off Fri. & Sat. Good salary, sick and hospital benefits. Paid vacation and holidays. \$1000 Ins. policy. Apply: KELLY'S (Opposite Reading Terminal) 16 N. 12th St., Philadelphia. (13-15)

HOUSEKEEPER. Live in. General

housework, laundry. Care of 5 yr. old. Assist cooking. Excel sal. Recent ref. req. Call 609-667-0221 or evenings 609-429-0124. (13-19)

LATHE OPERATOR. Age no bar-

rier. Experienced Lathe operator wanted for manufacturing plant. 40 hour week. Benefits. Write or apply in person. HARRINGTON COMPANY. Gravers Rd. at Penna Turnpike, Plymouth Meeting, Pa. 828-0850. (12-13)

MIESTE PASIDAIRIUS

Didžiojo New Yorko miesto biblioteka (kampas 5th Ave. ir 42nd St., Manhattan) neša didelius finansinius nuostolius. Šiais metais tikisi \$4,300,000 deficitu. Pasirodo, kad biblioteka yra finansuojama privatiškų žmonių. Kalbama apie pavėdinimą miesto išdui ją finansuoti.

Pereitą ketvirtadienį gaisre žuvo Mrs. Anna Barnes, 58 metų. Gyveno 538 E. 21st St., Brooklyne. Gaisras jos bute kilo naktį. Gaisrą užgesinus nelaiminga moteriškė rasta negyva jos miegamajame kambaryje.

Miesto valdžia eina į teismą ir reikalauja, kad būtų uždrausta Consolidated Edison kompanijai statyti hidroelektrinę Storm King Mountain. Nors stotis būtų toli už miesto, bet bijoma, kad ją statant būtų užgriautas Catskill Water Aqueduct (tunelis), kuris miestui pristato vandenį.

Dabar jau turime 1969 metų mieste automobilių avarijų (nelaimių) rezultatus. Viso buvo užmušta 841 žmogus. Iš jų 495 buvo pėstieji, patekę po automobilių ratais. Tose nelaimėse 73,656 žmonės buvo sužeisti.

Rezultatai beveik tokie pat, kokie buvo 1968 metais. Imant didmiesčio atskiras dalis Brooklynas "geriausia" pasižymėjo. Jame užmušta 246 žmonės. Paskui jį seka Queens su 212. Trečioje vietoje Manhattanas su 183 nelaimingaisiais.

Susiorganizavo taip vadinama "Transit Crisis koalicija." Jos tikslas bus kovoti už sugrąžinimą 20 centų fero. Grupė organizuoja piketus ir protestuoja prieš fero pakėlimą.

Mūsų draugas Juozas Dainius

Bėda su mumis, kad daugumos mūsų metų kalnas jau toks aukštas, jog nebesuspėjame vienas kito juos ir besuskaityti. Taip lygiai atsitiko ir su mūsų spausdintuvinku veteranu ir veikėju Juozu Dainiumi. Tik tada sužinojome, kad jis švenčia savo gyvenimo 80-ąjį gimtadienį, kai pereitą ketvirtadienį, vasario 12 d., jis pats mūsų "Laisvės" kolektyvą susiėmęs pradėjo vaišinti.

Kokia graži, kokia garbinga sukaktis! Bandėme užtraukti "Ilgiausių metų" mielijam jubiliatui, bet nesisekė, nes tikrai viena mūsų Nelė Ventienė visoje grupėje pasirodė su tvirtu, gražiu balsu. Kiti dainavo me tik lūpomis.

Beje, prie mūsų dar prisidėjo ir LDS sekretorius Jonas Siurba, bet iš jo dainininkas irgi ne geresnis...

Kaip ten bebūtų, draugas Juozas Dainius ir šio amžiaus sulaukęs dar labai daug padeda "Laisvei." O tai jau nelengva. Mat, jis gyvena kur tai toli net New Jersey valstijoje, iš kur ypač žiemą pasiekti Ozone Parką nelengva. Bet jis reguliariai du kartus į savaitę pribūna ir padeda "Laisvei" atspausdinti. Be jo pagalbos būtų labai, labai bloga.

Harleme, 418 St. Nicholas Ave., ketvirtadienį gaisre sudegė Carrie Booth, 36 m. Gyveno penktojo aukšto bute. Gaisro priežastis nežinoma.

Yra pasiūlymas nuomą kontroliuoti panaikinti ir iš miesto išduoti primokėti biudžetams šeimoms pakeltas nuomos užsimokėti. Tas miestui atsietų apie \$130,000,000 per metus. Tik taip, girdi bus galima sulaukti miesto lūšnyčių plitimo. Tokį siūlymą duoda New York City Rand Institute and McKinley Co., kuri sakosi to reikalo studijavimui išleidusi \$500,000.

Sitmtas dvidešimt penki gabiausi studentai iš Princeton, Yale, Harvard kolegijų ir Union Theological seminarijos ieško New Yorko mieste policininkų tarnybos. Jie mano, kad jie geriau pasitarnaus žmonijai, būdami šio miesto policininkais, negu kokiais mokytoriais, gydytojais arba inžinieriais.

Miesto išdo kontrolierius Mr. Beame sako, kad šiemet New Yorkas turės panešti gal \$800,000,000 nuostolius, mokėdamas tokius aukštus procentus už bondsus ir visokias paskolas. Bet kaip to būtų galima išvengti? Mr. Beame vaišų neturi.

Taip darosi, kad kai kuriomis gatvėmis automobiliai nebegalima važiuoti. Jeigu nori mašinos nesudaryti ir pats sprando nenusistoti. Jos pilnos gliūsių skyrių. "potholes" vadinamų. Niekados taip nebuvo. Kaitinami šalčiai, kurie, girdi, cementą ištrumpa. O kas pikčiausia, tai kad nesimato, kad miesto valdžia tuo rūpintųsi ir tas skyles užlipytų...

Rep.

'Metalurgijos gamykla' prieš mūsų erą

Vidurinėje Čekijoje netoli Mšeco miestelio dar antrajame šimtmeptyje prieš mūsų erą egzistavo metalurgijos gamyba. Tokią išvadą padarė Čekoslovakijos mokslų akademijos archeologijos instituto darbuotojai, kurie kasinėjo viename kooperatyviniame lauke.

Palyginti nedideliame plote mokslininkai rado 19 krosnių liekanų. Jose keltų meistrai (prieš 2000 metų vidurinės Čekijos teritorijoje gyveno keltų gentys) lydė iš rūdos gana švariai geležį.

Žemėje yra apie 500,000 rūšių augalų. Iš jų žmogus vienai ar kitaip panaudoja savo reikalams 23,000 rūšių — o kultūrinių augalų yra tik 600 rūšių.

Subatėlės Ilgai laukus...

Kaip ilsisi Lietuvos darbininkai

Prabėgo vasara, padovanujusi darbininkui ne vieną įspūdingą dieną. Kelionės, gintarinis Baltijos pajūris daugumai pastarųjų metų likę kaip gražūs prisiminimai. Dabar dirbančiųjų pomėgiui — šeštadienis ir sekmadienis. Dienos, kurias praturtingai praleidus, pirmadienį vėl dirbama žvaliai, su pakilia nuotaika.

Kaip ilsisi darbininkai? Penktadienis Radviliškio centriniame sviesto gamykloje. Gaudžia mašinos. Trūšia laborantai, ir iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti, kad tai eilinė diena. Tačiau ne visai taip. Štai pietų pertraukos metu apie profsąjungos vietos komiteto pirmininkę susiburia grupė žmonių. Ši kartą visi nutaria traukti į Liepinės mišką. Gal baravykų, o gal veruškų suras žmonės. Bet ne tai svarbu. Pasak profsąjungos lyderės žodžių, kas la ras. Svarbiausia, kad žmonės geram popiečiui namie kasdieninis rūnesčius, kvėnuos ornu oru. Nevienovai vilioja pienininkus. Poilsio dienu metu daugelis lankėsi pas savo kolegas

Iš LDS 13-os kuopos susirinkimo

LDS 13 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyko vasario 11 d. Narių nemažai dalyvavo, bet tokiam svarbiausiam susirinkimui turėjo daugiau dalyvauti, kai buvo LDS centro valdybos nomenacijos ir kuopos valdybos rinkimai.

Kuopos valdybos raportai buvo trumpi. Jie rodo, kad visi kuopos nariai pilnai pasimokėję savo mokesčius už 1969 metus. Taipgi daugelis ir šiais metais yra pasimokėję.

Nominacijose į centro valdybą pasisakyta už senesius pareigūnus, bet kai kurie ir nauji gavo nemažai balsų.

Kuopos valdyba vienbalsiai užgirta ta pati, tik išrinktas naujas išdo globėjas Pranas Jakštys.

Aptartas kuopos parengimas. Pasirodė, kad ir vėl kas nors užlindo mūsų parengimui "už akių." Tai ir vėl parengimas nukeltas į balandžio 5 d. Programai gautas J. Grybas su filmais, taipgi tikimasi gauti Amelią Young-Jeskevičiūtę padainuoti, Anderson paskambinti pianu. Bus specialiai parinktos poezijos skaitymas, bus ir daugiau įvairumų. Tai bus tikrai kultūrinė popietė. Pabaigoje visi pasivašinsime. Prašome visų tą dieną pasižymėti ir su mumis kartu dalyvauti.

Po susirinkimo visi dalyviai pasivašins. Kuopos pirmininkė Elena Jeskevičiūtė pastatė bonką konjako ir Pranas Jakštys — bonką kito tokio smarkaus gėrimo, kavos ir torto. Kavą paruošė Marcelė Jakštienė. Prie skanių vaišių buvo ir malonių pasikalbėjimų.

Sekamas kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, kovo 4, Laisvės salėje, Ozone Park, N. Y., USA. Pradžia 6 val. vakare. Prašomi visi nariai dalyvauti.

Jonas

Alytuje, Prienuose, Klaipėdoje, Šilutėje. Visų miestų neišvardinsi, kur pabuvojo radviliškietė, nes tiek administracija, tiek profsąjungos vietos komitetas visada rūpinasi, kad poilsio dienos ir valandos jų kolektyvo nariams būtų įdomios ir praturtingos. Tam reikalui skiriama ir transportas, ir lėšos.

Nuoboduliu nesiskundžia ir Radviliškio raštinės reikmeniu įmonės darbininkai. Tik jų pomėgiai kiek skiriasi. Įmonėje gausu dainos ir muzikos gerbėjų. sporto entuziastų, racionalizatorių, kurie pamėgtam darbiui skiria laisvalaikio valandą. Apie keturiasdešimt choristų ilgas šeštadienio vakarus kartu su savo vadovu Vytautu Narbutu praleidžia mokvdamiesi dainu, kupini gražių norų vesti dainos nematomais takais savo darbo draugus, kaimynus. Ju tarpe tokie aistringi dainos mėgėjai, kaip A. Palionienė, S. Sutkevičienė, N. Lanckauskienė. Nemažas būrelis mėgsta estradinę muziką ir dirba ruošdami naujus programos numerius su estradinio orkestro vadovu Juozu Kontautu.

L. Ž.

Aido choro žinios

Praėjusi sekmadienį, vasario 15 dieną, St. Peterburgo Dainos Myletojų choras minėjo savo penkių metų jubiliejų. Pravartu priminti, kad Dainos Myletojų chore dainuoja buvusios mūsų aidietės St. Vinikaitienė ir Ald. Alekniene, o choro mokytoja yra buvusi ilgametė Aido choro dainininkė A. Pakalniškienė.

Dainos Myletojų choras gražiai užsirekomentavo įvykusiame LMS festivalyje, ir atlieka reikšmingą kultūrinį darbą vakariniame Floridos pakrastyje.

Aido choras linki Dainos Myletojų chorui ilgiausių metų!

-- -- --

Praėjusią savaitę įvykusio aidiečių P. Ventos ir V. Bekerio 60-jo gimtadienio paminėjimo aprašyme, nepamiršimiau apie "Laisvės" redaktoriaus A. Bimbos gimtadienį, kurį tą vakarą taip pat atšventėme, o jo žmona Irsė dosniai prisidėjo prie vaišių. Malonu buvo matyti mūsų mielą Antaną aidiečių tarpė.

-- -- --

Buvo susirgusi mūsų mieloji aidietė ir darbščioji gospadinė Julė Lazauskienė. Pora savaičių kankinoti su gripu, negalėjo net dalyvauti P. Ventos ir V. Bekerio jubiliejaus pagerbime.

Dabar ji jaučiasi geriau, ir žada atsilankyti į pamokas. Džiugu pasakyti ir tai, kad Jonas Lazauskas jau sugrįžo iš Floridos. Pavos ir jam lengviau atlikti visus užsilikusių darbus.

-- -- --

Ilgamečiai laisviečiai Emilie ir Mike Liepai netikėtai "Laisvę" bet ir nepamiršta Aido choro. Jie paaukojo 5 dol., tapo Aido choro garbės nariais. Ačiū.

H. F.

Tasai negražus oras pakenkė parengimui

Sekmadienį turėjo įvykti mūsų "Laisvės" vėjauš užbaigtųjų parengimas. Buvę tikėtasi skaitlingos publikos. Deja, užėjo sniegas, keliai vietomis apsidengė ledu. Todėl mūsų susirinkime tikrai pora tuzinų. Filmas nebuvo rodytas. Programos nebuvo. Tik sau draugiškai pasikalbėjome. Dar atsirado ir kavos, ir pyragaičių. Draugas W. Baltrušaitis pavaišino "Four Roses".

Nežiūrint nusivylimo, kad nebuvo filmas rodomas, kad nebuvo programos, visų nuotaika buvo labai smagi. Beje, drg. J. Mikaila, kuris turėjo parodyti filmą, pribuvo, bet be prodektoriaus, nes jį negalėjo atsivežti. Zardėjo kitą kartą prie pirmos progos kuriai nors organizacijai patarnauti su filmu.

Kaip ten bebūtų, susirinkusieji nutarėme atlikti savo pareigą, atiduodami savo dovaną į "Laisvės" fondą. Aukėjo sekamai:

W. Baltrušaitis	\$100.00
I. ir A. Bimbai	50.00
S. Sasna	25.00
J. Siurba	20.00
Senas Juozas	20.00
S. V.	10.00
Jonas Jaunasis	10.00
V. Venckunas	14.00
K. ir K. Rušinskai	10.00
K. Benderis	10.00
Milinkevičius	10.00
Frank Jakštys	10.00
Ignas Sutkus	10.00
Mažyliai	10.00
J. Gasūnas	5.00
P. M. Šolomska	5.00
J. Mikailas	5.00
L. Kavaliauskaitė	5.00
M. Krunglienė	5.00
P. N. Ventai	5.00
J. Waresonas	5.00

Širdingai ačiū už aukas. Tikiu, kad tie, kurie dėl netikuso oro ar kurios kitos priežasties negalėjo atvykti, progai pasitaikius savo dalį įneš į vėjauš užbaigimą.

Į medžioklę su fotoaparatu

Smalsumu švyti lokio akys, kuris atsargiai žvelgia iš pokelmo. Tokiį nuotrauką padarė Sverdloukos fotomėgėjas K. Tabanovas.

Šimtai panašių nuotraukų iš visų šalies kampelių plaukia į Maskvą (Sadovokudrinskaja 2), Rusijos medžiotojų ir žvejų sąjungos bei žurnalo "Medžioklė ir medžioklės ūkis" redakcijos fotokorpusi. Pagal konkurso sąlygas nuotraukos turi parodyti laukinius žvėris ir paukščius, jų pročiūs. Daug atsiunčiama nuotraukų gamtos apsaugos ir kovos su brakonieravimu temomis.

Didžiausias miško priešas yra naminė ožka. Ten, kur gausios ožkų bandos, išnyksta ne tik miškai, bet ir bet kokia augalija. Tik ožkos kaltos, kad daugelis Šiaurės Afrikos, Ispanijos, Turkijos, Sirijos, Libano ir kitų šalių rajonų pavirto dykumomis.

Neatsitiktinai Kipre, Vencueloje ir Naujojoje Zelandijoje paplitęs lozungas "Net viena ožka, esanti laisvėje, kelia nacionalinę grėsmę."

Iš LLD 185 kuopos susirinkimo

Vasario 10 d. buvo smarkiai lietinga diena. Visi galvojome, kad susirinkimas gali neįvykti.

Bet graži laimė, kad mūsų LLD 185 kp. turim rūpestingų gerų narių, kad ir tokiam šlapiam ore susirinko desėtkas narių.

Svarbus raportas

Iš American Association To Combat Fascism, Racism and Anti-Semitism konferencijos delegatai Ilse Bimba ir J. Grybas išdavė labai gražų raportą. Raportas priimtas su pagyrimu.

Lenino 100-metiniams atžymėjimui

Komisijos narys J. Grybas padarė pranešimą kiek jau padaryta ir atsiekta. Tas klausimas buvo plačiai apdiskutuotas.

Vieni davė sumanymus, kad Lenino 100-tosiom būtų bandoma praplėsti-padidinti. O kiti laikėsi, kad Lenino 100-metinio gimtadienio atžymėjimui būtų laikomasi originalio sumanymo. Tas klausimas paliktas sekančioms susirinkimams pakalbėti.

LLD 185 kp. stovis

Pradžioj metų narių pasimokėjus turim 19, pinigų išde \$77.18. LLD 185 kp. labai aktyviai veikia ne tik lietuvių tarpe, bet ir amerikoniškoj veiklos dirvoj.

Sekantys susirinkimas

Gerbiami LLD 185 kp. nariai. Sekamas susirinkimas įvyks kovo 10 d., Laisvės salėje. Pradžia 2-rą valandą. Nežiūrint koks oras bus, kviečiam skaitlingai susirinkti.

J. G.

LLD 185 kp. užrašų sekr.

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

Čių veikla buvo daugiau kaip penkiasdešimt. Ji būtų turėjusi parašyti ne vieną nedidelę knygą, o visą tuziną didelių knygų.

Būtų puiku, jeigu kas tokį milžinišką darbą atliktų. Deja, vargiai beįmanoma... Detroitiečio "Neteisinga istorija" prašau pro šalį.

Gavome Argentinoje Ošinkų leidžiamą laikraštį "Argentinos Lietuvių Balsas" už 1969 m. gruodžio 4 dieną. Pasirodo, kad laikraščio leidėjai lankėsi Tarybų Lietuvoje ir rašo savo įspūdžius. Bent jau tas, kas šioje laidoje išspausdinta, skamba rimtai, gimtajam kraštui prielankiai, patriotiškai.

Prezidentas Nixonas paskelbė savo biudžetą. Du šimtai milijonų dolerių! Šimtai milijonų dolerių! Šimtai milijonų dolerių!

Pirmiau federaliniuose biudžetuose būdavo atskirai skelbiamos Vietnamo karo reikalingos išlaidos. Šiame Nixono biudžete tokio dalyko nėra. Tarytum nėra jokio karo ir mes jam ne vieno dolerio nebeišleidžiame!

Kai kurie net ir komercinės spaudos kolumnistai tai vadiną pikta apgavyste. Prezidentas nori, kad Amerikos žmonės, mokėdami baisius valdžiai mokesčius, pamirštų, kad yra Vietnamo karas, kuriam pilami bilijonai ir bilijonai dolerių.

Parengimų Kalendorius

Kovo 8 d.

Niuorko Lietuvių Moterų klubas rengia MOTERS DIENOS minėjimą, Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone-Park, N. Y.

Kovo 15 d.

Ivyks LKS B-vės šerininčių suvažiavimas ir banketas "Laisvės" salėje. Tėmų kite skelbimus.

Balandžio 5 dieną

LDS 13 kuopos kultūrinė popietė Laisvės salėje, 102-02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y. Pradžia 2 val. popiet.

Balandžio 19 d.

Sekmadienis. LDS 1 kuopa ruošia banketą, "Laisvės" salėje. Prašome kitų organizacijų nieko nerengti tą dieną.

Gegužės 3 dieną

Aido choras vaidins operetę "Ramunė."

Gegužės 17 dieną

LLD 185 kp. minėjimas Lenino šimtmetinės sukakties "Laisvės" salėje, Ozone Park, N. Y. Pradžia 2 val. popiet. Dainuos Aido choras, bus filmas iš Lietuvos.

Pranešimas

"LAISVĖS" DIREKTORIAMS

Esate prašomi nepamiršti, kad mūsų sekamo posėdžio data yra pirmadienis, vasario 23-ioji.

Sekretorius (13-14)

"Fact Memorandum"

"Fact Memorandum" is published by American Association to Combat Fascism, Racism and Anti-Semitism. They are having a campaign to get this very important publication into the hands of the people. It is extremely unusual and up to date publication. Every intelligent person should read it to be informed what is REALLY going on. One year subscription \$1.00. Address is:

Suite 1407, 1182 Broadway, New York, N. Y. 10010

Santa Domingo, Dominikos respublika. — Susidaužė lėktuvas. Žuvo 102 žmonės.

Bal Harbour, Fla.—ALF-CIO pildomoji taryba susirenka posėdinį svarstyti 1970 metų veiklos programą.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Jeigu jūs TV sugedo, kreipkitės pas mus. Mes taisome Televisorius — spalvotus ir nespalvotus. Paduodame ir įtaisome Antennas. Taisome ir radijus, HI-FI ir STERO. Įstatome antenas dėl spalvotų televizorių ir Master Antennas. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu. Kalbame lietuviškai.

Dėl daugiau informacijų, prašome skambinti: 647-2327. REDDING ELECTRONICS, 3414 Fulton St., Brooklyn, N. Y. 11208.

(12-16)